

Op te bergen
in de band van
29 mei 2007

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

gehouden op 9 mei 2007

INHOUD

Presentatie van mevrouw D. Bosvelt, directeur van het OV-bureau Groningen-Drenthe, Getiteld "De reiziger staat centraal....."	3
Opening	6
Mededelingen	6
Vaststelling van de agenda	6
Verslag vergadering van 14 februari 2007 en lijst van toezeggingen	7
Ingekomen stukken	7
Rondvraag	7
Brief van het college van GS van 14 maart 2007 over de stand van zaken van de gedane toezeggingen in de vergaderingen van staten en statencommissies	9
Statenstuk 2007-284; Jaarstukken 2006	10
Natuurontwikkeling in het centrale gebied van LOFAR	12
Brief van het college van GS van 21 maart 2007 over subsidieregeling investeringssteun jonge agrariërs; rapportage openstelling 2006	18
Brief van het college van GS van 5 april 2007 over de voortzetting Project planmatige kavelruil	21
Brief van het college van GS van 27 maart 2007 over het Provinciaal uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2007	22
Brief van het college van GS van 21 februari 2007 over ontwerp-Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) 2007-2020 Notitie voorontwerp-PVVP; inzake het organiseren van bijeenkomsten in het kader van informatievergaring over het voorontwerp-PVVP	25
Businessplan OV-beleid 2007	32
Brief van het college van GS van 28 maart 2007 over bevolkingsprognose Drenthe 2006	36
Brief van het college van GS van 28 maart 2007 over starters op de koopwoningmarkt	39
Sluiting	42
Toezeggingen	43

STATENCOMMISSIE OMGEVINGSBELEID

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op woensdag 9 mei 2007 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw. J.M. Pannekoek-van Toor (voorzitter)
J.J. Baltés (VVD)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw. K.J. Datema-Klöppling (SP)
H.R. Hornstra (PvdA)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
K. Kuipers (GroenLinks)
J.H. Lammers (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
A. Timmerman (VVD)
mevrouw. S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)

Voorts aanwezig:

H. Baas (ChristenUnie, gedeputeerde)
J.H. Bats (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munniksma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw I.M. Rozema (griffier)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

J.A. van Berkum (ChristenUnie)
A.G.H. Peters (CDA)

Presentatie van mevrouw D. Bosvelt, directeur van het OV-bureau Groningen-Drenthe, getiteld "De reiziger staat centraal....."

Mevrouw BOSVELT geeft een presentatie, getiteld "De reiziger staat centraal" (bijlage 1).

De heer SLAGTER vraagt hoe de ontwikkelingen op het gebied van openbaar vervoer en ruimtelijke ordening eruitzien. Er is stadsontwikkeling en er is ontwikkeling van Roden en Leek. Daarnaast was er het vervoer van en naar de nieuwe wijken van Assen en dat was toch een moeilijk verhaal. Wanneer komt het openbaar vervoer aan bod als er ruimtelijke plannen worden ontwikkeld? Zit daar verbetering in? Er wordt in het stuk ook gesproken over de integraliteit van beleid en dat daar meer aandacht aan

moet worden besteed in het kader van het openbaar vervoer. Hoe kijkt mevrouw Bosvelt daar tegenaan?

Mevrouw BOSVELT kijkt daar zeer positief tegenaan. Toen zij bij het OV-bureau kwam was er al sprake van samenwerking, maar werd het OV-bureau daar te laat bij betrokken. Zij heeft zich met een klein groepje mensen wat opgedrongen om ervoor te zorgen dat zij eerder in het proces zou worden betrokken door zich met van alles te bemoeien. Naar openbaar vervoer, infrastructuur en kwesties van ruimtelijke ordening moet integraal worden gekeken vanuit het oogpunt van toekomstige bewoners of nieuwe bewoners. Op dit moment werkt het OV-bureau buitengewoon constructief samen met mensen die ruimtelijkeorderingsplannen maken en het over infrastructuur hebben. Zij is daar zeer tevreden over.

De heer SLAGTER vraagt of het Kolibri-verhaal hier ook bij past. Dit stagneert nog steeds door de financiële situatie, maar ook door de situatie op het gebied van ruimtelijke ordening. Hoe schat mevrouw Bosvelt op dit moment de situatie in?

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat Kolibri een veelomvattend verhaal is, maar daar waar Kolibri het openbaar vervoer per bus betreft zit het OV-bureau op schema en doet het OV-bureau wat het moet doen. Dat loopt dus goed.

De heer SLAGTER merkt ten aanzien van de knip in de concessie, waar de afgelopen periode zoveel over te doen was, op dat de voorgestelde plannen in Groningen zijn stilgelegd omdat gemeenten aangaven nog niet zover te zijn.

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat het niet stil is gelegd, maar dat het iets meer tijd is gegeven omdat een aantal gemeenten meer tijd nodig had. Het concept wordt breed omarmd en dat kan ook bijna niet anders, want het wordt er beter van. Met hetzelfde geld kan hierdoor meer worden gedaan. Het dagelijks bestuur heeft besloten om die gemeenten iets meer tijd te geven, want er was ruim een jaar de tijd voor, maar tot op het laatste moment moest er nog van alles gebeuren. Er is de gemeenten nu iets meer tijd gegeven, maar het concept wordt nog zeker opgepakt en gaat volgend jaar in de aanbesteding mee. Als er bepaalde dingen worden veranderd, dan vragen bepaalde groepen zich altijd af wat er precies gebeurt. Vooral de vervoerders zeggen dat zij nu weten wat zij hebben, namelijk een concessie. Zij laten grote bussen heen en weer rijden, maar vragen zich af wat er straks gebeurt. Als zij weten dat het beter en anders moet en dat dat kan als het slimmer en anders wordt georganiseerd, zullen zij daar zeker mee aan de slag gaan. Natuurlijk komt er dan wel enige commotie. Een aantal weken geleden heeft het OV-bureau nog buitengewoon positief in de krant gestaan doordat er servicebussen gaan rijden en dan komt er weer commotie vanuit de vervoerders die aangeven dat het opknippen niet deugt. Aan degene die inhoudelijk gaat over het verhaal van het opknippen is uitgelegd wat de bedoeling is en tot op heden is iedereen tevreden doordat er is uitgelegd wat de bedoeling is.

De heer BALTES wijst erop dat het om een gemeenschappelijke regeling gaat, waarbij taken, bevoegdheden en geld zijn overgeheveld. Kan mevrouw Bosvelt in het kort aangeven hoe zelfstandig het OV-bureau is en wat de rol van de provincie is?

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat een gemeenschappelijke regeling door een bestuur wordt aangestuurd. In het algemeen bestuur van het OV-bureau zitten drie gedeputeerden van Groningen, drie gedeputeerden van Drenthe en drie wethouders van de stad Groningen. In het dagelijks bestuur van het OV-bureau zitten namens de drie noordelijke provincies de gedeputeerden Bats, Bleker en mevrouw Dekker en mevrouw Dekker namens de stad Groningen. Het dagelijks bestuur bepaalt het beleid van het OV-bureau en ziet erop toe dat de ambtelijke organisatie doet wat er gedaan moet worden om dat beleid gestalte te geven. Het algemeen bestuur keurt dat beleid goed, keurt de begroting goed en keurt de financiële verslaglegging goed. De relatie die er ligt tussen het college en de staten van de provincies is dus de link tussen de drie leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuurslid, dat één van

die drie leden uit het algemeen bestuur is. Gedeputeerde Bats neemt dus namens de provincie Drenthe deel in het dagelijks bestuur, maar ook in het algemeen bestuur.

De heer KUIPER merkt op dat het verhaal van mevrouw Bosvelt vooral gaat over de toegankelijkheid van het openbaar vervoer in combinatie met het bieden van alternatieven voor particulieren voor het individuele vervoer. De sleutel in het verhaal is tarifiering. Deze zijn bij de thema's ook genoemd. Ook is er gratis openbaar vervoer genoemd. In het voorjaar is aan het bureau Būgel-Hajema Adviseurs daartoe opdracht gegeven. Heeft mevrouw Bosvelt dat onderzoek al meegenomen in haar overwegingen om te komen tot een systeem van gratis openbaar vervoer?

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat er geen gratis openbaar vervoer bestaat, want er is altijd iemand die betaalt. Zij gaat er dan ook van uit dat de heer Kuiper voor de reiziger gratis openbaar vervoer bedoelt. Het dagelijks bestuur, waarmee zij vaak heeft gediscussieerd over dit thema, is tot op heden van mening geweest dat er natuurlijk kan worden geëxperimenteerd en kan worden gekeken hoe publieksacties werken waarbij vervoer voor minder geld of gratis wordt aangeboden, maar om in algemene zin het beleid te voeren dat openbaar vervoer voor bepaalde doelgroepen, zoals ouderen, gratis wordt, is onbeheersbaar in de zin dat het de vraag is of daarmee het juiste effect wordt bereikt. Uit de onderzoeken die het OV-bureau houdt, ook onder de klantenpanels, blijkt dat gratis vervoer wel een keer wordt genoemd, maar dat de klant toch vooral inzet op de kwaliteit van het vervoer. Er zijn experimenten, zoals in Groningen het experiment met lijn 65, waarbij degenen die een beroep doen op de Wet voorziening gehandicapten (WVG) gratis met die lijn mogen reizen. Dat wordt weer betaald door de gemeenten uit de besparing die zij hebben op de taxikosten van de WVG. Voor één taxirit kunnen namelijk tien mensen met het openbaar vervoer reizen. Er komt dan een georganiseerd project en dan is het OV-bureau altijd bereid om te kijken hoe dat kan worden ondersteund. Het OV-bureau gelooft dan ook in de actiematige aanpak waarbij precies bekend is voor welke doelgroep de actie geldt, op welke manier die actie wordt uitgevoerd en voor hoe lang. Het heeft namelijk geen enkele zin om iets drie maanden te doen, want voordat de reiziger aan een dergelijke actie is gewend, is deze al weer afgelopen. Goedkoper of gratis openbaar vervoer voor bepaalde doelgroepen is dus meer maatwerk, dan dat het een algemene discussie is.

De heer SLAGTER vraagt of er ook wordt gewerkt aan de afstemming tussen trein en bus. Hij hoort namelijk wel eens van bussen die een minuut later komen als de trein weg is.

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat zowel de communicatie met de provincie Groningen, die het beheer heeft over de treinconcessie, als met iedereen die bij de bus is betrokken en die wordt gereden door Arriva, goed verloopt. De contacten zijn dus goed en met de trein zijn de afspraken totaal anders dan met de bussen. Daar waar het de afstemming tussen bus en trein betreft, kan het OV-bureau ingrijpen en in de praktijk gebeurt dat ook. Daar waar het de trein betreft, kan zij inhoudelijk en formeel niets zeggen, aangezien dit bij de provincie Groningen ligt.

De heer SLAGTER merkt op dat bij andere treinverbindingen de NS partner is en daar worden de problemen met betrekking tot de aansluiting van de bus op de trein ook niet opgelost.

Mevrouw BOSVELT antwoordt dat het OV-bureau ook vaak contact heeft met de regiodirecteur van de NS als zaken niet goed zijn. Als dat de bus betreft, kan het OV-bureau ingrijpen en dat gebeurt ook. Als er problemen zijn hoort zij die graag. Over het algemeen wordt dit goed opgepakt, maar als er iets blijft liggen is zij altijd bereid om daar nog eens achteraan te gaan.

De VOORZITTER dankt mevrouw Bosvelt voor haar uiteenzetting.

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering. Zij deelt mee dat vandaag de eerste vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid plaatsvindt in de nieuwe statenperiode. Dat is een belangrijk moment, want aan de dikte van de notulen is te zien dat er in deze commissie veel gebeurt. Zij heet de leden van de commissie van harte welkom, evenals de mensen op de publieke tribune, de pers en vandaag ook een aanzienlijke delegatie uit het college van gedeputeerde staten. Daar er vandaag een lange agenda is, vraagt zij de statenleden om hun inbreng op hoofdlijnen te geven. Zij wijst erop dat detailtechnische vragen niet in deze commissie gesteld dienen te worden, maar deze moeten van tevoren via de griffie met het ambtelijk apparaat worden afgestemd. Tweede regel is dat wanneer commissieleden vinden dat zij bij een bepaald onderwerp meer spreektijd nodig hebben dan vooraf door de commissiegriffier is ingeschat, zij dit van tevoren dienen te melden, want dan kan daar bij het opstellen van de agenda rekening mee worden gehouden. Deze twee regels hoopt zij vier jaar lang te kunnen handhaven. Zij wenst eenieder een vruchtbare tijd toe, vooral in het belang van de commissie.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat bericht van verhindering is ontvangen van de heer Van Berkum. Hij wordt vervangen door de heer Wendt. Daarnaast is de heer Peters afwezig.

Voor de bespreking van punt 9 van de agenda betreffende de Low Frequency Array (LOFAR), zijn ook de leden van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie uitgenodigd. Spreekster wijst de commissieleden er nogmaals op dat zij volgende week bij de behandeling van het rapport "Leven en werken in Drenthe, het kon minder" dat gaat over wonen, zijn uitgenodigd aan te schuiven in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op 16 mei 2007. Verder hebben de commissieleden van de commissiegriffier een lijst gekregen met voorstellen voor een werkbezoek. Er is voor gekozen om dit zo te doen en niet mondeling ter vergadering, zodat commissieleden alvast kunnen kijken of dit uitkomt of niet. Er zijn al een aantal organisaties die de provincie hebben benaderd voor die werkbezoeken en geprobeerd is om dit zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de commissievergaderingen die er zijn en daar ook de data die in het vergaderschema zijn genoemd als extra woensdagen voor het plannen van werkbezoeken bij mee te nemen. Daar zullen statenleden in het eerste jaar van hun statenlidmaatschap regelmatig mee worden geconfronteerd. Op 10 oktober 2007 zal er misschien een statenvergadering plaatsvinden en daar wordt morgen in het presidium over gesproken. Om de hele dag op excursie te gaan op 10 oktober 2007 kan dus niet, maar zij vraagt om in ieder geval de ochtend vrij te houden, want er wordt overlegd om het programma op die dag aan te passen. Verder vraagt zij de commissieleden om op 12 september 2007 de ochtend te reserveren, want dan vindt er een werkbezoek plaats bij de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD) over landschappelijk bouwen. Dat is dus iets anders dan nu in het schema staat. Zij vraagt de commissie om de data die zijn voorgesteld in het schema te reserveren, zodat deze commissie met een grote delegatie al die organisaties die de commissie graag willen spreken, kan bezoeken.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

3. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER wijst erop dat het vandaag Europadag is. Gedeputeerde Bats is gevraagd om vanavond in de gemeente Meppel, waar de hele dag aandacht aan Europa wordt besteed, een voordracht te houden. Nu is de agenda uitgeschoven en is de planning wat later. De commissiegriffier heeft de punten die eventueel ook kunnen worden uitgesteld aan het einde van de agenda gezet. Zij stelt voor om agendapunt 17, betreffende de gebundelde doeluitkering (GDU) vooruit te schuiven naar een volgende commissievergadering.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

Met inachtneming van het vorenstaande wordt de agenda goedgekeurd en vastgesteld.

4. Verslag vergadering van 14 februari 2007 en lijst van toezeggingen

Het verslag wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

De lijst van toezeggingen wordt besproken bij agendapunt 7.

5. Ingekomen stukken

De heer HORNSTRA vraagt of op de agenda van de volgende commissievergadering het stuk A1 over de Bestuursovereenkomst landelijke ontwikkeling windenergie (BLOW), kan worden geplaatst.

De VOORZITTER merkt op dat dit stuk als agendapunt voor de volgende commissievergadering zal worden opgevoerd.

De heer BOMHOF vraagt of ingekomen stuk A2, het Jaarverslag handhaving, op de agenda van de volgende commissievergadering kan worden geplaatst. Hij wil over dit verslag met de gedeputeerde spreken, maar wil ook bij de discussie het toezicht op de bodemsanering betrekken en daar tevens de vergunningverlening bij betrekken. Een jaar geleden is er een onderzoek geweest van de VROM-inspectie en daarbij zijn allerlei opmerkingen gemaakt over de vergunningverlening. Dat mist hij tot nu toe voor een groot deel en het lijkt hem goed om daar eens wat uitgebreider bij stil te staan in de volgende commissievergadering. Hij zal de vragen die hij hierover heeft van tevoren naar de desbetreffende gedeputeerde en naar de statenleden sturen.

De VOORZITTER stelt vast dat het Jaarverslag handhaving op verzoek van de heer Bomhof op de agenda van de volgende commissievergadering zal worden geplaatst. Zij wijst erop dat eenieder die een ingekomen stuk op de agenda van de commissie wil zetten daarbij een motivatie dient te geven en die naar de Statengriffie te sturen.

6. Rondvraag

De heer HORNSTRA vraagt naar de problemen die zich voordoen bij de biodieselfabriek van Sunoil Biodiesel BV. De meeste mensen zullen daarover de berichten in de krant wel hebben gelezen. Er zijn vooral problemen ontstaan door een truc van de Verenigde Staten door het toevoegen van minerale diesel aan palmolie. In Emmen staat nu sinds kort een fabriek en dat is een uniek initiatief en door deze Amerikaanse truc komt deze fabriek in zwaar weer. Nu vraagt spreker de gedeputeerde niet wat zij daar op mondiaal of Europees niveau aan doen kan, want dat kan hij zelf ook wel bedenken. In het kader van de Energienota en de overschakeling van het eigen wagenpark van de provincie en het openbaar vervoer op biodiesel vraagt hij hoe de gedeputeerde daarmee wil omgaan en of zij meer haast wil maken. Wanneer is te verwachten dat er daadwerkelijk iets gaat gebeuren?

Mevrouw KLIP antwoordt dat het moeilijk is om iets op mondiale schaal te veranderen, maar op Europees niveau opereert de European Biodieselboard en deze heeft de kwestie aangekaart bij de Europese commissie. Gedeputeerde Looman en spreekster hebben een brief gestuurd naar de Tweede Kamer om te vragen of de kamer op korte termijn aandacht wil besteden aan deze kwestie en of de kamer daar daadkrachtig en op korte termijn iets aan wil doen. Als het gaat om de voorbeeldrol van de provincie,

dan verwijst spreekster naar de uitwerking van het collegeprogramma die bij de Voorjaarsnota Plus aan het college wordt aangeboden. De provincie gaat versneld werk maken van deze voorbeeldrol, maar zij kan geen antwoord geven op de vraag of dat overmorgen al zo is. Dat zal alleen wel zo snel mogelijk gebeuren.

Mevrouw VAN DE VIJVER heeft een vraag over de nieuwe Waterschapswet die op dit moment in de Eerste Kamer voorligt. De nieuwe Waterschapswet houdt onder andere in dat de omvang en de samenstelling van de waterschapsbesturen zullen veranderen. Uiteindelijk moet de nieuwe samenstelling van de algemene besturen van de waterschappen worden vastgesteld door de provincies. Daarvoor is er een procedure in het leven geroepen die in de wandelgangen de artikel 3 en artikel 4-overleggen inhouden. Zij heeft begrepen dat ondanks dat de wet nog niet helemaal is afgekaart, er overleggen met de huidige waterschapsbesturen plaatsvinden en vooral het artikel 3-overleg vindt plaats, waar bij de waterschappen wordt geïnformeerd hoe zij aankijken tegen deze wijziging. Wat is daarbij precies de stand van zaken? Dan heeft zij het vooral over de totale omvang van de nieuwe algemene besturen en het aantal voorkeurszetels dat daarin zal zijn vervat. Ook wil zij weten wat het standpunt van het college met betrekking tot dit onderwerp en aantal is. In het artikel 4-overleg wordt het standpunt van het college aan het waterschapsbestuur voorgelegd. Vindt er voorafgaande aan dat gesprek nog overleg door de gedeputeerde met deze commissie plaats?

Mevrouw KLIP antwoordt dat in het kader van de nieuwe Waterschapswet door de provinciale besturen een aantal zaken moet worden overlegd met de waterschapsbesturen. Het gaat daarbij om de omvang van het algemeen bestuur, de omvang van het dagelijks bestuur, het aantal geborgde categoriale zetels (vertegenwoordigers van natuur, bedrijfsleven en landbouw) en het gaat over of er wel of geen kiesdistricten moeten komen. Omdat deze provincie te maken heeft met vier grensoverschrijdende waterschappen worden er overlegcommissies samengesteld met bestuurlijk vertegenwoordigers uit beide betreffende provincies. Met Groningen heeft spreekster namens het college zojuist overleg gevoerd met de noordelijke twee waterschappen en de gedeputeerde van Groningen en met Overijssel heeft spreekster overleg gevoerd met de zuidelijke twee waterschappen en de gedeputeerde van Overijssel. Artikel 3-overleggen hebben een heel open karakter waarbij de waterschappen aangeven wat hun ideeën zijn en de provincie zegt wat haar eigen idee is. Op basis daarvan wordt een nota van het college voorbereid die de basis vormt van de artikel 4-overleggen. Die nota van het college is er nog niet, maar is wel in de maak en bijna klaar. Op het moment dat deze op de rol staat bij het college, zal het officiële standpunt van het college naar buiten komen. De artikel 4-overleggen met de vier waterschappen zijn nu gepland op 19 en 20 juni 2007 en spreekster heeft een schema voor zich liggen waarin staat dat het in december en januari aan de statencommissies zal worden voorgelegd en wanneer alle wettelijke termijnen van inspraak enzovoort in acht worden genomen, komt de provincie er net op tijd uit, aangezien in mei de start zal plaatsvinden van de nieuwe waterschapsverkiezingen. In het huidige schema is geen overleg met deze commissie opgenomen dat vooraf gaat aan het artikel 4-overleg. Zij kan nu ook niet zo snel overzien of dat nog mogelijk is.

Mevrouw VAN DE VIJVER vraagt of de staten dan pas in overleg kunnen gaan met de gedeputeerde over dit belangrijke onderwerp op het moment dat alle anderen hun mening al hebben gegeven en er eigenlijk al een voorstel ligt waarbij het met de twee buurprovincies waarschijnlijk niet meer wordt dan "slikken of stikken".

Mevrouw KLIP antwoordt dat dit niet de bedoeling is. Het is nu zo gepland dat het na de officiële inspraakprocedure is voor alle inwoners van deze provincie en die inspraak kan dan ook worden meegenomen in de besluitvorming van de staten. Uiteindelijk beslissen provinciale staten.

De heer KUIPER wijst erop dat de IPO-aangelegenheden niet meer op de agenda staan, terwijl dat in het verleden wel het geval was. Misschien is de reden daarvan dat er nooit vragen werden gesteld. Nu heeft hij net een vraag over windenergie en het Meerjarenenergieprogramma (MEP) van de rijksover-

heid. Het IPO maakt zich daar nogal zorgen over. De komende jaren zou er 1900 megaWatt bijgesteld vermogen moeten komen in heel Nederland en in Drenthe is er ook een doelstelling neergelegd die vooral in Coevorden moet worden behaald. Betreft het college de ontwikkelingen die landelijk spelen, zoals het wegvallen van het MEP-programma, daarbij? Wat is daarbij een alternatieve financiering? Hoe ver is de planning in Coevorden met betrekking tot de invoering van windenergie?

Mevrouw KLIP wijst erop dat dit een onderwerp betreft die de portefeuilles van haarzelf en mevrouw Haarsma raakt. Bij Coevorden is een en ander ook steeds vanuit de ruimtelijke optiek bekeken. Ten aanzien van het wegvallen van de MEP-subsidie voor Coevorden is er in de provincie nog geen discussie gevoerd over alternatieve financiering. Spreekster heeft ook nog geen geluiden vernomen dat het wegvallen van het MEP-programma in Coevorden een probleem is.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het bestemmingsplan voor Coevorden is goedgekeurd. De vraag was of het Ministerie van Defensie ermee door wilde gaan naar aanleiding van het wegvallen van de MEP-subsidies. Het antwoord daarop is dat het voortvarend wordt aangepakt en dat er daadwerkelijk mee wordt begonnen, dus het is nog altijd reëel dat er in Coevorden een windmolenpark wordt gevestigd.

De heer BALTES wil van gedeputeerde Bats een reactie horen op het vermeende standpunt van het kabinet betreffende de Zuiderzeelijn (ZZL).

De heer BATS antwoordt dat het vorige college zich hard heeft gemaakt om de ZZL naar deze regio te krijgen. Er ligt een aantal varianten voor en het enige dat hij daar op dit moment over kan zeggen is dat dit in beraad is bij het kabinet. Op dit moment rest de provincie niets anders dan te wachten. Volgende week zal het landsdeeloverleg naar Den Haag gaan om een aantal dossiers te bespreken. Dit zal er een van zijn en hij hoopt dat het kabinet spoedig met een antwoord zal komen. Wat hem betreft is dat een positief antwoord.

7. Brief van het college van GS van 14 maart 2007 over de stand van zaken van de gedane toezeggingen in de vergaderingen van staten en statencommissies

De heer LAMMERS vraagt naar aanleiding van de lijst van toezeggingen voor de korte termijn dat de toezeggingen 3 en 4 qua datum al zijn verlopen. Ook bij de griffie was er nog niets binnengekomen. Is er een nieuwe datum wanneer er aan die toezeggingen tegemoet zal worden gekomen?

Mevrouw KLIP antwoordt dat de data die erop staan, de data zijn van de vergadering waarop de toezegging is gedaan, dus dat biedt enig soelaas. De brief over de relatie tussen oppervlakte- en grondwatergebonden gebieden, Natura2000 en de Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft spreekster gezien, dus die had al bij de commissie kunnen zijn of is er nu heel snel. Ten aanzien van de brief met betrekking tot het bevoegd gezag voor een gedeelte van de vuilverbranding in Coevorden, antwoordt zij dat toen zij het verslag van de vorige commissievergadering las ter voorbereiding op deze vergadering, zij nog geen conceptantwoord op deze vraag heeft gezien, maar dat komt er wel aan.

De heer KUIPERS wijst erop dat de afhandeling van toezeggingen binnen drie maanden na de datum waarop de toezegging is gedaan zal plaatsvinden. In zijn optiek zijn zowel de punten 1, 4 als 5 op de lijst van toezeggingen, ver over die termijn heen. In die zin sluit hij zich aan bij de vraag van de heer Lammers. Wat is de reden dat die toezeggingen nog geen gestand zijn gedaan? Wanneer gaat dit wel gebeuren?

In de vergadering van 17 januari 2007 heeft hij een vraag aan mevrouw Edelenbosch gesteld over het kappen van een aantal bomen op het Dwingelerveld. Zij heeft toen de toezegging gedaan dat zij in ge-

sprek zou gaan met de terreinbeheerders en dat zij hiermee terug zou komen. Hij mist die toezegging op de lijst van toezeggingen. Wanneer mag hij daar iets van terug verwachten?

Mevrouw KLIP antwoordt dat het ene antwoord onderweg is en dat het andere antwoord zo snel mogelijk door haar zal worden gegeven.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat hij tweeënhalve week geleden nog burgemeester was van een gemeente waar ook werd gekapt. Naar zijn idee is het zo dat de meeste kapvergunningen door de gemeente worden verstrekt en niet door de provincie. Van een toezegging is hem niets bekend en deze staat ook niet op de lijst.

De heer KUIPERS antwoordt nog schriftelijk op de door hem gestelde vraag terug te zullen komen.

8. Statenstuk 2007-284; Jaarstukken 2006

De heer SLAGTER heeft onlangs begrepen dat de Begroting 2008 een nieuwe opzet zal krijgen. Opmerkingen over de verslaglegging op deze manier heeft dus niet veel zin. Hij heeft vraagtekens bij de financiële totaaloverzichten per programma, maar dat wordt dus opgelost. Op pagina 37 staat in het programma vervoer dat er sprake is van een vertraagde realisering van een groot aantal projecten. De oorzaak hiervan wordt niet echt aangegeven maar het heeft wel impact op de financiële verantwoording en even later ziet hij dat ook weer terug bij de behandeling van de vaarweg Meppel-De Punt, waaruit blijkt dat in de begroting 2006 de uitgaven van 2007 zijn meegenomen. Nu is er een bedrag van ruim € 1 miljoen over en dat is een rare gang van zaken richting provinciale staten. De vorige keer heeft hij het gehad over de managementcontracten die een looptijd hebben van vier of vijf jaar. Er is toen besproken welke effecten dit heeft en of het enige meerwaarde heeft, aangezien het op afstand van de staten wordt gezet. De gedeputeerde heeft toen een toezegging gedaan en het lijkt spreker goed om daar nu afspraken over te maken. Over ruimtelijke ordening worden op pagina 219 twee constateringën gedaan, namelijk over de goedgekeurde bestemmingsplannen en de toename van de woningvoorraad. Is dat veel of is dat weinig en waar gaat dit heen? Verderop wordt er een opmerking gemaakt over moties die zijn afgehandeld. Er dient eens te worden gesproken over het begrip afhandelen, want het gaat onder anderen over de realisatie van een windmolenpark in Coevorden. Indien het college van mening is dat dit is afgehandeld door dit onderwerp over te dragen naar de heer Hornstra, dan deelt hij die opvatting over afhandelen niet. De andere twee gaan over het bouwen van goedkope huurwoningen en over verouderde bedrijventerreinen. Hij weet dat diverse grotere gemeenten hiermee bezig zijn, maar hoe zit dit met kleinere gemeenten? Het is goed om te bespreken hoe daarmee om te gaan. De interpretatie die spreker hieruit haalt is dat het om processen gaat en dat als er een proces in werking is gesteld, de motie ook is afgehandeld. Spreker gelooft niet dat dit hetzelfde is. Ten aanzien van de ontwikkeling van het stedelijk gebied is er vorig jaar een analyse geweest van het beleid met betrekking tot het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) en de voornaamste conclusie was dat het een nogal moeizame start was bij veel steden. Hoe is het nu met de stedelijke ontwikkeling gesteld en zit daar een verbetering in?

De heer KUIPER merkt op dat er een nieuw college is gekomen en dat dit college een programma heeft geschreven. Er zit een discrepantie tussen de jaarstukken van vorig jaar en wat er is meld in het collegeprogramma. Bij waterhuishouding is de term ruimte voor water helemaal verdwenen. Het betreft een samenwerkingsproces tussen overheden dat door overheidsorganisaties en bedrijven binnen de waterketen wordt versterkt. Dat is voor hem een belangrijk punt. Hoe worden dergelijke zaken die wel in het collegeprogramma zijn meld, in het nieuwe programma verwerkt en op welke termijn kan hij dat tegemoet zien? Hoe wordt met dit proces verder gegaan?

De heer BATS merkt op dat hij niet de opvolger van de heer Swierstra is als het gaat om de portefeuille Financiën. Hij zal de gestelde vragen dan ook vanuit de inhoud van het verkeer- en vervoersbeleid be-

handelen. Ten aanzien van de toezegging van de managementcontracten en de verantwoording binnen het jaarverslag zoals dat voorligt, is hierover gisteren door het college uitvoerig gesproken. Het college wil dit op een meer transparante manier aan de staten voorleggen. De vraag en de opvatting daarover worden door het college gedeeld. In de Voorjaarsnota Plus zal het college komen met een voorstel waarin niet alleen de financiële verantwoording een goede plaats zal vinden, maar ook de effecten zullen op een wat transparantere manier worden neergelegd en daarover kunnen de staten het college dan, op het moment dat dit wordt voorgelegd, bevragen. In de nieuwe verslaglegging zal uitdrukkelijker het wel of niet behaalde effect met daarbij de reden en uitleg worden benoemd.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat er 51 bestemmingsplannen zijn goedgekeurd en dat houdt in dat de plancapaciteit aanzienlijk is. Dat betekent dat er dit jaar 200 woningen meer zijn gebouwd dan het jaar daarvoor. De achterstand wordt dus ingehaald en in het Noorden blijkt Drenthe fors vooruit te lopen op Friesland en Groningen voor wat betreft het realiseren van woningbouw. De provincie zit dus wat dat betreft echt in de lift.

De heer SLAGTER vraagt wat dan precies de doelstellingen zijn. Hoe verhoudt deze waarneming zich ten opzichte van de na te streven doelstellingen?

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat er in het Provinciaal Omgevingsplan (POP) aantallen zijn geformuleerd waar het provinciebestuur in 2014 op uit wil komen. Dat betekent dat als er wordt doorgegaan in deze volgorde en deze trend zich doorzet, de aantallen die gehaald zouden moeten worden in 2014 ook daadwerkelijk worden gehaald. De moties die zijn afgehandeld zijn afgehandeld in de zin dat de definitieve afhandeling in gang is gezet. Indien de heer Slagter niet precies weet wat er met die moties of toezeggingen gebeurt, dan blijft over het algemeen de heer Hornstra heel actief in dat proces. Dat juicht zij ook toe en daar is de heer Slagter ook bij betrokken. Ten aanzien van de motie over het bouwen van goedkope huurwoningen merkt zij op dat dit wel degelijk in gang is gezet, want met de gemeenten zijn de woonplannen besproken en die zijn door de provincie goedgekeurd onder bepaalde condities. Twee woonplannen zijn nog niet goedgekeurd en daarin is uitdrukkelijk opgenomen dat in de totale plancapaciteit, dertig procent sociale huurcapaciteit voorradig moet zijn. In die zin kan dit worden ingevuld. Als het gaat om prestatieafspraken met woningbouwcorporaties en gemeenten zit daar dit onderwerp ook in verdisconteerd. De motie is dus in gang gezet en het proces loopt. Dat geldt ook voor de motie met betrekking tot verouderde bedrijventerreinen. Driekwart jaar geleden hebben de vorige staten een brief ontvangen van het college waarin uitvoerig uiteen is gezet waarom het college daar niet mee aan de slag gaat. Dat heeft onder andere ook te maken met het feit dat de grotere gemeenten druk doende zijn om die verouderde bedrijventerreinen aan te pakken. Het is ook bekend dat daar veel geld uit Kompas van het Noorden in is gestoken en daarnaast wordt er aan parkmanagement gedaan. Dit staat uitvoerig in die brief en deze brief wil zij de commissie best nog eens doen toekomen, zodat deze ook voor de nieuwe staten beschikbaar is. De periode ISV-II is afgerond naar volle tevredenheid. Het geld is weggezet en de processen zijn in gang gezet. De derde periode ISV gaat in 2010 van start en daar wordt nu ook in het kader van de stedelijke ontwikkeling gekeken hoe met de programmameenten wordt omgegaan om de nieuwe ISV-gelden weg te zetten. De processen waarvoor geld is gereserveerd, draaien op volle toeren.

De heer SLAGTER wijst erop dat zijn vraag niet zozeer ging over het wegzetten van de gelden, want dat gaat wel. Hij heeft toen geconstateerd dat om tot uitvoering te komen er nogal wat knelpunten lagen, zoals bij gemeentelijke organisaties en procedures. Het was een vrij moeizame gang van zaken en daarbij neemt hij Meppel als voorbeeld. Hoe zit het daarmee? Wordt dit beter? Of is de situatie nog dezelfde?

Mevrouw HAARSMA antwoordt ontkennend. Uiteraard is zij met de gemeenten in gesprek gegaan en zijn er acties opgezet om in ieder geval snelheid te betrachten. Zij heeft ook aangegeven dat het lastig is omdat veel projecten afhankelijk zijn van bepaalde procedures. Het was niet zo eenvoudig als was be-

schreven in het rapport dat de staten hebben gekregen, maar in de provincie is een stadsteam aan de slag gegaan waarmee de projecten konden worden gestart die nog niet vlot waren getrokken. Zo wordt Vledder nu zeer voortvarend ter hand genomen, want dat was één van de projecten waarop nog de nodige kracht en actie gezet moest worden.

De heer SLAGTER merkt op dat de zaak rondom de goedkope huurwoningen een mooi voorbeeld geeft van hoe er met moties wordt omgegaan. Er wordt een motie ingediend, deze wordt aangenomen en dan wordt er vanuit gegaan dat de dingen worden uitgevoerd zoals deze in die motie staan. Voorts ziet hij daar geen concrete zaken van terug. Weliswaar staat het in het woonplan en in de convenanten, maar misschien is het toch goed om af en toe als staten naar de stand van zaken te informeren en te kijken waar de vooruitgang teruggevonden kan worden.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij het daar wel mee eens is, maar aan de andere kant zit zij diep in haar geheugen te graven hoe die motie er precies uitzag. Op dit moment weet zij het niet. Er dienen goede afspraken te worden gemaakt hoe een en ander wordt gemonitord. Aan de andere kant zijn de staten daar ook zelf bij betrokken.

De heer SLAGTER antwoordt dat woonplannen voor hem niet transparant zijn.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij het nu over moties in algemene zin heeft. Aan het einde van de vergadering zal zij komen te spreken over starterswoningen en dergelijke zaken.

Mevrouw STOEL merkt op dat zij de door de heer Kuiper gestelde vraag een nogal vreemde vindt. Het gaat namelijk over de jaarstukken 2006 en er wordt niet gesproken over zaken die nog dit jaar door het nieuwe college worden uitgevoerd.

De heer KUIPER antwoordt dat hij daarom ook zijn vraag heeft gesteld. Een aantal punten in het nieuwe beleid spreekt hem zeer aan, dus hij is benieuwd wat daarin de procesvolgorde is.

De VOORZITTER antwoordt dat morgen in het presidium de behandeling van de Voorjaarsnota Plus wordt besproken. Spreekster denkt dat 4 en 5 juli 2007 de datum is.

9. Natuurontwikkeling in het centrale gebied van LOFAR

De heer BENNEMA spreekt in namens Astron. Het verheugt hem dat dit punt nu op de agenda staat voor deze commissie. In 2003 heeft Astron een locatie gezocht voor het centrale gebied van LOFAR. Astron kwam toen uit in het gebied van het Hunzedal, waar het Achtersediep stroomt. Toen is aan de provincie gevraagd hoe er over deze locatie werd gedacht. Het antwoord was dat het best eens een goede locatie zou kunnen zijn maar dat er rekening moet worden gehouden met het Hunzeproject, namelijk de strook die in het POP is aangegeven als natuurontwikkelingsstrook. Daar hield Astron rekening mee, want in de tijd dat spreker directeur bij de provincie was, is die strook in het POP neergelegd. Later kwam er de begrenzing van Uilenbroeke bij, dat is een extra gebied voor natuurontwikkeling afkomstig uit de landinrichting Borger-Odoorn, en ook daarvan heeft Astron toen aangegeven dat daar rekening mee kon worden gehouden als de antennes daar zouden worden geplaatst. Wel is toen gevraagd aan de provincie om die begrensde gebieden versneld aan te kopen, zodat Astron daar waar de antennes worden neergezet recht op erfpacht kan krijgen. Aankopen van natuurontwikkelingsgebieden gaan op basis van vrijwilligheid en toen heeft de provincie helaas moeten afhaken omdat dit niet kon omdat er voor de komende 5 tot 7 jaar aankopen zouden worden gedaan in andere gebieden en dit gebied op slot zat. Astron was toen genoodzaakt om de grond zelf te kopen, wat in goede harmonie met de omgeving is gedaan. Het draagvlak voor LOFAR is namelijk heel erg groot en daarom is er een natuurontwikkelingsplan ontwikkeld samen met Drents Landschap en ook daarvoor is het draagvlak erg groot. Uitgangspunt is dat de burens geen last van LOFAR zullen hebben. Het grote probleem is dat voor de sub-

sidie waarvoor Astron LOFAR moet bouwen, Astron geen investeringen in natuurontwikkeling kan doen. Voor een deel kan dat voor 150 hectare wel via de geëigende subsidiekanalen en de afgelopen drie jaar heeft Astron met provincie en rijk gesproken over de invulling van de tussengebieden. Daar zijn Astron en de provincie niet uitgekomen en dat is ook de reden dat hij voor de provinciale verkiezingen het dilemma op tafel heeft gelegd van de staten, want het is nu of nooit en alles of niets. Dat wil hij niet gebruiken als chantage, maar de astronomen staan te trappelen om met meer dan 96 antennes de situatie in het heelal te bestuderen en zij willen dolgraag na de vakantie aan de slag. Hij wenst de commissie dan ook veel wijsheid toe en ontzettend veel plezier in het natuurgebied bij LOFAR.

De heer WIJBENGA merkt op dat de heer Bennema een stevige uitspraak deed, namelijk dat de burens van LOFAR geen last zullen hebben. Hij heeft daar wat andere geluiden over en die betreffen vooral de stand van het grondwater. Astron geeft aan dat de antennes op een soort van terp zullen worden gezet omdat deze droge voeten moeten houden. Wat gaat Astron dan doen met het grondwater in dit gebied en in hoeverre kunnen de burens ervan verzekerd zijn dat zij er geen last van krijgen? Het gaat immers om een gebied dat behoort tot zone 1 van het POP, waar het primaat aan de landbouw is.

De heer BENNEMA antwoordt dat bij de opstelling van het natuurontwikkelingsplan, uitgevoerd door Oranjewoud, de mensen van de provincie aanwezig zijn, deskundigen op het gebied van grondwater en natuur, de mensen van het waterschap en die van de gemeente. Als initiatiefnemer en grondeigenaar heeft Astron tegen de burens gezegd dat zij geen last zullen krijgen met LOFAR. De opdracht aan diegenen die het plan moeten opstellen is dan ook dat de burens er geen last van mogen krijgen. De modelberekeningen wijzen uit dat er geen overlast is voor wat betreft het grondwater voor de burens. Er is één zin opgenomen dat het op enkele plaatsen zou kunnen gebeuren dat het grondwater stijgt en dan zal er individueel maatwerk worden geleverd om of te zorgen dat daar geen grondwaterstijging is, of een zodanige oplossing te kiezen dat de productieomstandigheden niet veranderen.

De heer WESTERHOF heeft toevallig vanmorgen een e-mail ontvangen van een agrariër die zich in de knel voelt zitten door de ontwikkeling van dit plan. Wat hem betreft mag er worden doorgegaan met de natuurontwikkeling en LOFAR is temidden van natuur natuurlijk helemaal mooi, maar het mag niet ten koste gaan van agrarische ondernemers in de regio.

De heer BENNEMA is het daar helemaal mee eens.

De VOORZITTER wijst erop dat dit onderwerp op verzoek van de PvdA- en VVD-fractie op de agenda is gezet. Zij geeft dan ook het woord aan de heer Hornstra voor een eerste toelichting.

De heer HORNSTRA wijst erop dat hij aan het einde van de vorige statenperiode een brief heeft ontvangen die de aanleiding vormde voor de VVD en de PvdA om dit punt op de agenda te zetten. De PvdA vindt het een unieke gelegenheid voor een prachtige uitbreiding van de natuur. Hij denkt dat het past bij het project LOFAR en dat het past in de omgeving. Ook past het heel goed in het totaalconcept van het gebied, namelijk de Veenkoloniën. Bovendien loont natuurontwikkeling ook nog eens een keer, want het levert meer op dan het kost. Het levert meer recreatiemogelijkheden op, de huizenprijzen stijgen erdoor en wat nog minstens zo belangrijk is, is dat natuur in de buurt mensen gezonder maakt. Wat wil je dan nog meer? Voor de PvdA betekent dat, dat het ook best wat mag kosten. De vraag is alleen hoeveel en wie dat betaalt, want daar gaat de discussie over. Daar vindt hij de ideeën van LOFAR misschien toch wel wat minder aantrekkelijk, want het lijkt erop dat LOFAR dit hele project voor weinig geld gereed wil krijgen. Hij denkt dat het goed is wanneer het college met alle betrokken partijen eens rond de tafel gaat zitten, want ook het waterschap heeft belangen bij de ontwikkeling van een goede waterhuishouding. Gemeenten kunnen er met betrekking tot recreatie belang bij hebben, maar ook private partijen. Het werd al gememoreerd dat er misschien wel agrariërs zijn die zich bedreigd voelen en als er een totaalplan wordt gemaakt, dan mag daar ook naar worden gekeken. Er is ook nog een landinrichtingscommissie die zich met dit gebied bemoeit en met al die partijen samen moet goed worden nage-

dacht hoe dit gerealiseerd kan worden. Indien het eenmaal is ingericht dan zal de stichting Het Drents Landschap het beheer kunnen voeren en daar zijn wel weer vergoedingen voor. Kortom, hij ziet het als een kans om een aaneengesloten gebied te ontwikkelen en dan gaat het voor zijn gevoel over een combinatie van het kapitaal van het heden, te weten de natuur, met het kapitaal van de toekomst, te weten de kennis en LOFAR. De PvdA is van mening dat die kans gegrepen moet worden en dat het college op pad moet om er iets moois van te maken. Die opdracht geeft hij dan ook aan het college mee.

De heer TIMMERMAN stelt vast dat een voorstel voorligt om heel veel geld, €5 miljoen, te gaan besteden aan natuurontwikkeling in het LOFAR-gebied. Hij stelt voorop dat wat er ook gebeurt, het LOFAR-project gewoon door kan gaan. Dat moet ook en kan ook. De antennes kunnen worden geplaatst en het systeem kan in werking worden gesteld. De in de notitie genoemde feiten zijn zaken die helder zijn, maar het dilemma is geen dilemma, maar biedt ook mogelijkheden. Het is een particulier initiatief en dat is duidelijk. De VVD wil nog wel graag een aantal dingen weten. Het gaat om weidevogelbeheer met een verhoogde waterstand. Wat voor natuurwaarde wordt hieraan toegekend en wat houden de eventuele nadelige gevolgen en invloed voor de omliggende agrariërs in? Voor 150 hectare is er een toezegging voor subsidie voor particulier natuurbeheer. Dit betreft het door Astron aangekochte aangrenzende gebied. Om hoeveel geld gaat dat? Wat zijn de jaarlijkse kosten van het onderhoud en kan het Drents Landschap die zelf uit de huidige middelen opbrengen? De grond wordt voor 2007 terugverpacht aan boeren voor ongeveer €270,- per hectare. Wordt het geld opnieuw geïnvesteerd in het gebied in de zin van onderhoud en is er überhaupt een onderhouds- en beheersplan? Wat en hoeveel is de economische kracht van het gebied in de toeristische ontwikkeling van het Hunzedal, uitgedrukt in euro's, waarbij de terugloop van de agrarische sector uitgedrukt in geld wordt meegenomen? Is er bereidheid om een deel van het terrein als natuurgebied in te richten en een deel als agrarisch-economische activiteit, zodat een en ander in stand kan worden gehouden en over tien jaar met voortschrijdend inzicht de rest kan worden ingericht, waarbij voorlopig het gebied 4 geld genereert voor gebied 2? Kan de provincie een natuurbank oprichten en knelgebieden die elders in de provincie voorkomen in de landbouw en recreatiesector compenseren in het LOFAR-gebied? Wil de provincie het initiatief nemen om dit idee bij natuurorganisaties, zoals LTO Noord en RECRON en andere betrokken partijen kenbaar en bespreekbaar te maken? Is het waterschap bereid mee te dragen in de kosten voor waterbeheersingsmaatregelen voor het gebied? Het geld kan en mag niet uit de geormerkte ILG-bestemming komen. Wat zijn wel de mogelijkheden? Het VSB-fonds heeft een toezegging gedaan en daaraan is een bedrag van €5 miljoen gekoppeld. Hoe royaal is die schatting? Kortom, de VVD vindt particulier initiatief prima, maar voordat er ook maar een oordeel wordt geveld wat voor bedragen dat gaat opleveren, wil hij meer inzicht in het heelal van LOFAR.

De heer WIJBENGA heeft voorafgaand aan deze bijeenkomst in de zaal hiernaast een lunchbijeenkomst gehad over Europa en het op de kaart zetten van Drenthe binnen Europa. Dat lijkt hem een reuze uitdaging, maar als er één ding is wat daarbij kan helpen is het LOFAR. Daar is iedereen het wel over eens. Wat hij hierna ook gaat zeggen, laat er geen misverstand over zijn dat het CDA het project LOFAR en daarmee Astron als instituut binnen de grenzen van deze provincie wil hebben en houden. Dat geldt vooral ook vanwege de spin-off richting het midden- en kleinbedrijf (MKB) en dergelijke zaken. Dat geldt zelfs voor de landbouw. Ondertussen is er al heel veel geld in dit project gestoken en er wordt nu opnieuw gevraagd om een bedrag van €5 miljoen te steken in een project dat niet direct een relatie met LOFAR heeft. Het gaat dan om natuurontwikkeling. Hij is het eens met wat de heer Hornstra erover heeft gezegd en ziet in dat het ook kansen biedt. Er wordt daarmee een gebied gecreëerd met een heel eigen dynamiek, namelijk een combinatie van hightech en Drentse natuur. Dat komt hij niet op veel plaatsen tegen, dus in de kern staat zijn fractie achter dit verhaal. De vragen die bij hem leven liggen in het verlengde van wat de heer Timmerman zei, want als hier een heel groot natuurgebied wordt ontwikkeld, kan er dan in de provincie nog worden gekeken naar andere gebieden waar problemen zijn met de inrichting? Daarbij kijkt hij naar de zuidkant van de provincie. Zou het daarmee ook kunnen worden gecompenseerd? Dat maakt het project namelijk nog interessanter en dit zou een extra rechtvaardiging

kunnen zijn om een deel van die €5 miljoen aan provinciale middelen te betalen. In zijn vraag aan de heer Bennema heeft spreker al de zorg vanuit de omgeving proberen te verwoorden. De grondwaterstand kan hierdoor op sommige plekken van -70 cm naar -20 cm gaan, dus dan stijgt de stand met 50 cm. In dat geval kan er geen mest meer worden uitgereden en dat zijn dingen die de provincie ook niet echt wil. Hij bindt het college nog eens op het hart om als er provinciaal geld mee is gemoeid, dat aspect nog eens goed in de gaten te houden, want het gaat om een zone 1-gebied waar het primaat bij de landbouw ligt. Daar moet ernstig rekening mee worden gehouden. Een van de andere mogelijkheden die dit project biedt, is om een schepje bovenop particulier natuurbeheer te doen, zoals weidevogels en dat soort zaken. Dat geldt niet alleen maar voor de aangewezen gebieden, maar voor het hele stuk. Het zou aardig zijn als ook het Drents Landschap samen met LOFAR daar heel goed naar zou gaan kijken om de landbouw in de omgeving in de vorm van natuurbeheer erbij te betrekken. Dat is wat spreker daarover wilde zeggen.

De heer HORNSTRA geeft aan dat de heer Wijbenga een opmerking maakte over de zuidkant van de provincie Drenthe. Kan de heer Wijbenga daar iets specifiek over zijn? Wat bedoelt hij met die opmerking?

De heer WIJBENGA denkt daarbij aan de omgeving van Zuidwolde, waar volgens hem nog wat invulningsperikelen zijn. Die wil hij nu niet aan Zuidwolde koppelen, want dat gaat hem te ver. Het gaat hem meer om het algemene beginsel wat door de heer Timmerman is ingebracht, namelijk dat als hier een aantal honderden extra hectares aan natuur wordt aangelegd, dit mogelijk kan worden gecompenseerd met knelpunten bij de realisatie van natuurgebieden in andere delen van de provincie. Hij denkt dat Zuidwolde een aansprekend voorbeeld is, maar absoluut niet het enige.

De heer HORNSTRA vindt Zuidwolde nu juist geen goed voorbeeld. Als de heer Wijbenga informatie had ingewonnen hoe er in Zuidwolde over dit onderwerp wordt gedacht, zou hij niet de handen op elkaar hebben gekregen. Wanneer de heer Wijbenga deze opmerking in het algemeen maakt, dan is dat voor zijn rekening, maar het voorbeeld Zuidwolde wil hij daarin liever niet genoemd zien.

De heer WIJBENGA wijst erop dat er verschil kan zitten tussen de informatie die hij heeft en die de heer Hornstra heeft.

De heer MEDEMBLIK heeft kennis genomen van de notitie van LOFAR betreffende de ontwikkeling van natuurgebied. Het biedt een mooie kans die volgens de ChristenUnie ook moet worden aangegrepen. Hij sluit zich dan ook aan bij eerdere sprekers, zoals de PvdA die aangeeft dat het college hier ook mee aan de slag moet gaan. Tegelijkertijd zijn er ook nog een aantal punten die hij nu niet uitgebreid zal opnoemen, maar die zijn samen te vatten onder een tweetal kopjes, namelijk de combinatiemogelijkheden die er zijn om de natuurontwikkeling vorm te geven met andere partners. Hij vraagt het college of daar al over is nagedacht en of dit de komende tijd ook zal worden gedaan. Het tweede punt is het tijdsaspect. Het is nog niet bekend welk bedrag het college de komende tijd aan natuurontwikkeling gaat besteden en aan de andere kant is in de brief van Astron te lezen dat er haast bij is om die pootjes van die antennes daar neer te zetten. Dat hangt dan weer samen met de vraag of die antennes wel of niet op terpjes komen te staan en dat hangt dan weer samen met wel of geen natuurontwikkeling. De ChristenUnie is in principe voor, maar hij is wel benieuwd naar de reacties van het college op de haalbaarheid hiervan.

De heer KUIPER sluit zich aan bij de vorige fracties en spreekt hetzelfde enthousiasme hierover uit. De vernieuwingsidee die hierachter zit en de combinatie van techniek met natuur vormen een goed voorbeeld voor de rest van Nederland hoe in het noorden van het land met dergelijke zaken wordt omgegaan. De cruciale vraag is natuurlijk wie dit financiert. Deze vraag is voorgelegd aan de provincie en is gekoppeld aan een vraag over de garantstelling in verband met het VSB-fonds. Wat is het maximale bedrag dat de provincie zou moeten uittrekken voor de realisering van dit verhaal? Dan zit er nog een

traject aan te komen tot aan de volgende statenvergadering, waarbij eventueel een besluit zou kunnen vallen, tenzij er vandaag al helderheid kan komen over de mate waarin dit kan worden gerealiseerd. Tussen de datum van vandaag en die van de eerstvolgende statenvergadering kan dan een voorstel worden gedaan om dit in een motie vast te leggen. Dat kan pas nadat er een overleg heeft plaatsgevonden op basis van datgene wat er vandaag wordt gezegd en waarop financiering door de provincie kan plaatsvinden. De eerste vraag is echter hoe die financiering vanuit de provincie er dan precies uitziet.

De heer HORNSTRA merkt op dat het een voorstel is dat in deze commissie wordt bediscussieerd en in het duale stelsel kunnen commissieleden op elkaar reageren. Er is een aantal vragen gesteld en het is terecht dat de gedeputeerde daarop gaat antwoorden. Hij is echter ook benieuwd naar de reactie van alle partijen hierop en hij heeft nog één partij niet gehoord, en dat bepaalt ook mede wat andere partijen ervan vinden. Hij is dan ook heel benieuwd wat de SP ervan vindt.

De VOORZITTER wil eerst de gedeputeerde het woord geven, omdat VVD en PvdA in hun voorstel aangeven dat zij willen dat het college hiermee naar alle partijen gaat. Misschien is het handig om dan eerst de reactie van de gedeputeerde te horen en vervolgens wil zij de heer Bennema nog vragen of deze in tweede termijn nog iets hieraan heeft toe te voegen en daarna kan in de tweede ronde worden gekeken hoe uiteindelijk het college door de commissie wordt geadviseerd.

De heer MUNNIKSMa heeft een aantal commissieleden horen zeggen dat dit een unieke gelegenheid is om een technisch hoogstaande ontwikkeling te koppelen aan natuurontwikkeling in deze provincie. Dat wordt ook onderschreven door dit college en daar ligt dan ook het probleem niet. Er zijn ook vragen gesteld of het college in de komende tijd na wil gaan of particulier natuurbeheer ook hier op zijn plaats zou zijn. Spreker heeft het idee dat bij wat de afgelopen tijd op dit gebied al is weggezet, particulier beheer ook betrokken gaat worden. Er is ook een aantal vragen gesteld over de wijze waarop de effecten van het natuurbeheer eventueel hun neerslag zouden kunnen hebben in het landbouwgebied. Spreker denkt dat het op zijn plaats is om daar met zorgvuldigheid naar te kijken. Wat de commissieleden ook duidelijk is, is dat Astron graag door wil gaan om op korte termijn antennes te plaatsen. Daardoor ontstaat tijdsdruk, maar ook een financieringsprobleem. Op dit moment is het namelijk duidelijk dat een derde van het gebied is begrensd en daarmee zijn er ook allerlei vergoedingen op van toepassing. Voor twee derde van het gebied is dat niet aan de orde en op het moment dat er buiten deze zaal geen financier voor dit verhaal gevonden kan worden en de provincie wel blijft zeggen dat het een unieke gelegenheid is die met beide handen moet worden aangegrepen, zit er maar één financier, namelijk de provincie, en dan laat hij graag het woord aan de statencommissie om daarop antwoord te geven. Het lijkt spreker dan toch verstandig om binnen de tijdsdruk nog een stap te doen, want een aantal van de commissieleden heeft ook voorgesteld om in overleg te gaan met alle partijen teneinde alsnog te kijken welke financieringsbronnen er zijn, ondanks dat die zoektocht onlangs al eens is uitgevoerd en daar geen optimistische geluiden uit naar voren kwamen. Ook spreker heeft het rapport namelijk gelezen en daarin staat dat natuurontwikkeling loont en dat het zeker ook loont in de directe omgeving en dan is het toch goed om nog eens een keer in en rondom het Astron-gebied te gaan kijken of daar organisaties bereid zijn om wat geld bij te leggen en pas daarna bij de staten terug te komen om te kijken of er een financieringsprobleem overblijft. Dit heeft alleen maar zin op het moment dat de commissie een positieve grondhouding aanneemt ten aanzien van deze koppeling van technologische hoogstand aan natuurontwikkeling.

TWEEDE TERMIJN

De heer BENNEMA heeft behoefte om vanavond al aan de slag te gaan, want hij begrijpt dat er veel mensen zijn die dit niet zomaar voorbij willen laten gaan, maar hun uiterste best willen doen om er iets moois van te maken. Als dat samen met het college en de staten kan, dan doet hij dat graag. Als het niet gaat dan zal er later worden gezegd dat dit jammer was, maar dat het niet anders is.

De heer WIJBENGA begrijpt best dat de wetenschappers van Astron nog liever vandaag dan morgen de schakelaar om willen zetten. Wat gaat er fout wanneer dat pas over een half jaar zou gebeuren?

De heer BENNEMA antwoordt dat dan de financier van het LOFAR-project en alle partners in de wetenschapswereld zich afvragen waarom het zo lang duurt. Partijen hebben namelijk vier jaar lang de kans gehad om dit voor te bereiden en de mogelijkheid gehad om oplossingen te zoeken. Zij kunnen niet langer wachten omdat de zon in de volgende periode minder zonnewinden uitstoot, zodat in 2008 en 2009 de basis van LOFAR kan worden gekalibreerd. Als dat later wordt gedaan, lukt dat niet. Bovendien zijn er verplichtingen aan de financier en subsidiegever om dat in die periode rond te krijgen.

De heer TIMMERMAN wijst erop dat de antennes in een gebied komen te staan en wat is erop tegen om dat gebied wel in te richten en de rest met voortschrijdend inzicht aan te pakken? Dan kan het project toch gewoon doorgaan? Indien het akkerland dat er nu nog ligt wordt ingezaaid met gras, dan is er sprake van een weidevogelgebied.

De heer BENNEMA dacht dit ook. De deskundigen die kennis hebben van grassen en weidevogelgebieden hebben echter aangegeven dat het niet zo eenvoudig is. Er moet iets worden gedaan aan de waterhuishouding. De heer Timmerman vraagt om de terpen aan te leggen, de antennes erop te plaatsen en daarna pas de rest aan te pakken. Het grootste deel van het werk zit alleen in het aanleggen van die terpen en daar heeft Astron geen geld voor. Er wordt dus gezocht naar een financier die dat kan regelen. Het is relatief gezien niet heel veel geld, want als de provincie dit alleen zou moeten doen zou het drie tot vier keer zoveel geld kosten, want er moet dan 400 ha tot natuurgebied worden omgetoverd.

De heer HORNSTRA merkt op dat het hem duidelijk is wat iedereen voor ogen staat. Iedereen ziet een unieke kans en de financiën spelen vaak een rol. De PvdA heeft daar best wat geld voor over, maar zeker niet het bedrag dat daar staat. Indien iedereen die positieve grondhouding heeft, dan moet daar gewoon uit te komen zijn en daar moet dan ook niet te lang mee worden gewacht. De heer Munniksma is er heel duidelijk in en hij zal ook de vragen van de heer Timmerman meenemen in zijn verhaal. Iedereen weet namelijk dat er ook andere belangen spelen en dan vindt spreker dat daar gewoon voortvarend mee aan de slag moet worden gegaan. Dat lijkt spreker heel essentieel. Hij zal geen bedragen noemen, maar het is duidelijk dat het van meerdere kanten moet komen en het waterschap heeft er voor nu en in de toekomst ook heel duidelijk een belang bij en dan denkt spreker dat daar gewoon goed uit te komen moet zijn.

De heer KUIPER heeft gehoord dat de PvdA hier zeker niet het volledige bedrag voor uit wil trekken dat ervoor staat. Dat is eigenlijk een lastig punt, want het gaat om de verhouding tussen de garantstelling en datgene wat daadwerkelijk wordt uitgetrokken door de provincie.

De heer HORNSTRA antwoordt dat er een bedrag van €5 miljoen staat en als spreker zegt dat er andere partners bij betrokken moeten worden, dan is dat dus niet het bedrag dat de provincie erbij legt.

De heer KUIPER stelt in ieder geval voor om tussen nu en de statenvergadering in overleg te treden over de vorm waarin dat dan kan worden gegoten en daar dan een motie over in te dienen.

De heer HORNSTRA antwoordt dat wat hem betreft de opdracht heel duidelijk is en dat het college met een prachtig voorstel naar de staten komt. Daar wacht hij op, maar hij zou graag zien dat dit voorstel zo snel mogelijk komt.

De VOORZITTER concludeert dat het college positief reageert op de uitnodiging van de heer Hornstra om met een voorstel te komen. Zij stelt vast dat de commissie het college de gelegenheid geeft om eerst met alle partijen te kijken of er een goed voorstel kan komen.

10. Brief van het college van GS van 21 maart 2007 over subsidieregeling investeringssteun jonge agrariërs; rapportage openstelling 2006

De heer WIJBENGA attendeert de commissie op een brief die ondertussen is binnengekomen van de jonge boeren. Het gaat om een brief van het Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK) die de commissieleden per e-mail hebben ontvangen. In die brief wordt het belang van de regeling nog eens onderstreept. Er is in het jaar 2006 een regeling geweest en aan de hand van de evaluatie kan worden geconcludeerd dat die regeling succesvol is geweest. Er zijn meer dan twintig jonge boeren mee geholpen, veelal in een situatie van bedrijfsovername. Dan is de vraag waarom de regeling wordt gestopt, nu deze immers succesvol is. Dat is merkwaardig en daar kan hij het college dan ook niet volgen. Er speelt meer, want hij brengt de verkiezingscampagne in herinnering, met bijeenkomsten in Westerbork. Dat waren bijeenkomsten in stallen van boerderijen waar de DAJK een presentatie heeft gehouden en waar toch het merendeel van de partijen die op dat moment om de tafel zaten instemmend heeft geknikt op de vraag of het DAJK weer op de provincie kon rekenen. In dat geval is het voor hem simpel, want daar is door de partijen a gezegd en nu mogen de staten b zeggen. Er is natuurlijk nog iets, want waarom is die regeling in 2006 ingevoerd? In het stuk van het college staat dat het niet in eerste instantie om een financieel argument ging. Het was een sociaal argument en voorop het collegeprogramma staat met grote letters het woord sociaal. Ook vanuit dat aspect hebben de staten in 2006 de regeling opengesteld. De vraag van het CDA richting het college is dan ook om het besluit te heroverwegen en kijken of er voor het jaar 2007 ook een bedrag van €90.000,- in de begroting van de provincie kan worden gevonden om dit nuttige doel te dienen.

Mevrouw STOEL merkt op dat de heer Wijbenga er terecht op wijst dat er in de campagneperiode een aantal malen over dit onderwerp is gesproken en heel terecht merkt de heer Wijbenga op dat de meerderheid van de fracties toen heeft aangegeven dat de regeling moest worden voortgezet. De PvdA-fractie heeft daar beide keren dat er over is gesproken enig voorbehoud bij gemaakt en dat voorbehoud heeft absoluut geen betrekking op het feit dat de PvdA vanwege sociale redenen niet zou willen komen tot steun aan de jonge boeren, maar het voorbehoud staat wel in verband met een aantal kanttekeningen bij deze regeling. Waarom is er een landelijke regeling nodig waar per provincie een zeker bedrag bij kan worden gedaan, zodat er provinciale ongelijkheden ontstaan? Indien er een landelijke regeling is, moet het niet uitmaken in welke provincie jonge boeren zich vestigen om van die regeling gebruik te maken. De PvdA zou dan ook veel liever zien dat er een landelijk toereikende regeling voor deze wijze van subsidiëring zou bestaan. Het tweede is dat de heer Wijbenga zegt dat de regeling heel succesvol is geweest en dat er breed gebruik van is gemaakt. Het is prima dat er 21 mensen gebruik van hebben kunnen maken, maar het valt haar wel op dat het heel veel in bepaalde sectoren is gebruikt voor uitbreiding van bijvoorbeeld stallen.

De heer WIJBENGA wijst erop dat de regeling daar ook voor is bedoeld. De regeling was bedoeld om investeringen in de verbetering van de bedrijfsprocessen te stimuleren.

Mevrouw STOEL antwoordt dat dit ook staat boven het stuk waar zij het nu over heeft. Het is echter een vrij eenzijdige invulling en zij vraagt zich af of er geen andere manieren zijn om deze sector zo goed mogelijk te steunen. Zij denkt dat het breder kan worden getrokken als het gaat om het stimuleren van duurzaamheid en verbreding in de landbouw. Zij zou dus veel liever een regeling zien die is toegesneden op de Drentse maat. Zij zou de Drentse voorkeuren daarbij willen gebruiken, dus het verzoek dat zij aan de gedeputeerde zou willen doen is dat zij niet negatief staat tegenover een bepaalde regeling voor deze sector, maar zij vraagt om te kijken of dit nu wel de meest geëigende manier is om een dergelijke regeling te maken. Met de betrokkenen samen moet dus worden bezien of er niet een nog betere regeling zou kunnen worden geboden die specifiek op Drentse maat is gestoeld.

De heer WIJBENGA is daar niet op tegen, want hij had een dergelijke formulering zelf kunnen verzinnen. Het gaat er alleen om dat het niet de afweging is of de staten iets voor de agrarische sector willen,

want daar willen de staten wel iets voor. Daar is uitgebreid in het kader van de discussie over het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) over gesproken. In het ILG-budget zit heel veel geld voor de bevordering van de sector in termen van arbeidsproductiviteit, investeringen en dergelijke. Het gaat hier alleen niet over de sector, maar over een groep ondernemers binnen die sector en de vraag die vandaag op tafel ligt is of de provincie iets over heeft voor die specifieke groep binnen de sector. Indien het antwoord dan ja is, dan dienen de staten die € 90.000,-- beschikbaar te stellen en dan kunnen de andere mensen binnen die sector prima meedoen in de tenders van het ILG en dergelijke zaken. Dat is dan ook niet de discussie.

Mevrouw STOEL heeft al wel aangegeven dat zij vindt dat de manier van subsidiëring zoals die via deze regeling plaatsvindt, geen goede zaak is omdat daarmee ongelijkheid wordt gecreëerd en zij vindt ook nog steeds dat de regeling een vrij eenzijdige invalshoek kent. Ook naar investeringen kan op een andere manier worden gekeken, zodat er een duurzamer invulling kan worden gegeven. De heer Wijbenga geeft aan dat vanuit het DAJK wordt aangegeven dat dit de manier is om hier toe te komen, maar zij hoort ook andere, meer kritische geluiden, namelijk dat dit niet de enige zaligmakende mogelijkheid is. Dat zou zij graag eens willen onderzoeken voordat klip en klaar wordt gezegd dat dit de enige manier is om de jonge boeren tegemoet te komen. Daar is zij niet van overtuigd.

De heer TIMMERMAN vindt het jammer dat deze regeling voor 2007 niet meer van toepassing is. Hij zou wat dat betreft de brief die het DAJK heeft gestuurd met als strekking om toch die € 90.000,-- beschikbaar te stellen, willen steunen, ware het niet dat hij in het kader van duurzaam en innovatief ondernemen bereid is om het oorspronkelijke bedrag beschikbaar te stellen, zijnde € 180.000,-- om de gang er op het platteland goed in te houden. De gelden worden besteed aan productiekosten, kwaliteit, betere variatie in de stallen en een betere leefomgeving. Wat dat betreft denkt hij dat daarmee een goede slag kan worden gemaakt en dat sluit prima aan op het collegeprogramma dat voorligt.

De heer WENDT ziet na de bijdrage van mevrouw Stoel van verdere deelname aan deze bespreking af. Hij onderschrijft de bijdrage van mevrouw Stoel.

De heer WIJBENGA kan het even niet meer volgen. De lijsttrekker van de ChristenUnie was een van degenen die bij de verkiezingsbijeenkomsten vooraan stond met de toezegging dat jonge boeren op de ChristenUnie konden rekenen en dat zij bij deze partij in goede handen waren. Wat is er nu gebeurd met de ChristenUnie?

De heer WENDT heeft niet gezegd dat boeren niet meer bij de ChristenUnie in goede handen zijn. Hij heeft ook niet gezegd dat alle regelingen maar moeten worden afgeschaft. Hij ziet juist uit naar andere mogelijkheden.

De heer WIJBENGA wijst erop dat tijdens de verkiezingsbijeenkomsten de discussie over deze regeling ging en niet over andere mogelijkheden. Er waren ook andere bijeenkomsten waarbij de lijsttrekker van de ChristenUnie aanwezig was. Het ging toen heel specifiek over steun aan jonge boeren en de ChristenUnie was daarin bevestigend. Dat geluid hoort hij nu niet, dus wat is er gebeurd met de ChristenUnie?

De heer WENDT weerspreekt dit. Het gaat nu misschien niet op de manier zoals het CDA dat wil, maar hij zegt niet dat inkomenssteun aan jonge agrariërs moet worden afgeschaft.

Mevrouw STOEL heeft van de heer Wendt gehoord dat hij de woorden van de PvdA ondersteunt. Zij heeft aangegeven dat zij niet tegen een vorm van subsidiëring is, maar zij wil kijken wat de beste manier is voor de boeren in deze provincie.

De heer WIJBENGA heeft aan de woorden van mevrouw Stoel niets af willen doen, maar hij heeft alleen gerefereerd aan de periode van de provinciale verkiezingscampagne, waarin de PvdA een genuanceerd antwoord gaf op de vraag of deze regeling moet worden voortgezet, maar waarbij dat bij de Christen-Unie niet het geval was. Daarin zat het verschil tussen de opstelling van de ChristenUnie in verkiezings-tijd en de huidige opstelling van deze partij. Spreker probeert de oorzaak van dat verschil te achterha-len.

De heer KUIPER wijst erop dat hij dezelfde randvoorwaarden aan verstrekking aan jonge agrariërs heeft gesteld als de PvdA. Er moet een kwaliteitsslag komen in de zin van biologische landbouw, het vitaal platteland en verdere ontwikkelingen die de duurzaamheid bevorderen. Dat heeft GroenLinks al voor de verkiezingen gezegd en in die zin is er wel een vergelijk mogelijk. Zijn conclusie is alleen anders, want hij ziet dit als een kans om jonge agrariërs iets te bieden dat ook nog eens een vertaalslag kan hebben voor de duurzaamheidsontwikkeling in het kader van landbouw in de provincie Drenthe. In die zin zal hij ondersteuning geven aan de vertaalslag naar kwaliteit en zoeken naar mogelijkheden om die subsidies te verstrekken en daar een programma voor gereed te maken. Hij pleit er dan ook voor om dit zo snel mogelijk te doen.

De heer MUNNIKSMA heeft destijds ook deelgenomen aan debatten in verkiezingstijd, toen hij alle stukken die onder deze regeling zaten niet kende. Op dat moment had hij ook een verschil met de heer Wijbenga in Borger over onder andere het Europees karakter van deze regeling. Hij komt de heer Wijbenga nu tegemoet door aan te geven dat hij het top-up karakter van deze regeling heeft begrepen, waardoor duidelijk is dat als de provincie hier subsidie aan geeft, dit EU-proof is. Waar spreker als nieuwkomer met verbazing naar kijkt is waar het nu eigenlijk over gaat. Het Rijk moet een goede rege-ling treffen om ondernemers die bedrijven over willen nemen te ondersteunen. Het voorstel is nu om nog voordat het Rijk in 2007 die regeling heeft vastgesteld, al vast te stellen dat de regeling die het Rijk nog moet vaststellen ontoereikend is en dat de provincies bereid zijn om die ontoereikendheid weg te nemen door deze alvast te financieren. Spreker vindt dat de wereld op zijn kop zetten, want het vorige college heeft ook aan de orde gesteld dat het Rijk ervoor moet zorgen dat als er een regeling in het leven wordt geroepen, deze voldoende moet zijn. Indien partijen zich in dit land druk maken om bestuurlijke drukte, terwijl allerlei overheden zich met dezelfde regeling bezig gaan houden, dan is dat slecht bestuur van de overheid in het algemeen. Naar zijn idee is er maar één ding dat moet worden bepleit door het DAJK en door de provincie, namelijk om ervoor te zorgen dat het Rijk een afdoende regeling heeft. Dat is zijn centrale boodschap.

De heer WIJBENGA denkt dat de heer Munniksma op één punt fout zit, namelijk dat het Rijk voor 2007 nog geen regeling heeft vastgesteld. Er is namelijk een regeling die geldt van 2007 tot 2012/2013. Die regeling is er al en die is niet nieuw. Het gaat spreker erom dat er vanuit de provincie een extra zetje wordt gegeven en dat was wat er in Borger en andere plaatsen te horen was in verkiezingstijd.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat op het moment dat het Rijk regelingen in het leven roept waar niet voldoende middelen bij zitten, ervoor gezorgd moet worden dat minister Verburg met een betere rege-ling komt. Er moet dan voor worden gepleit om in de nieuwe begroting van het Rijk voldoende geld vrij te maken. In de oude regeling, toen Drenthe daar aan deelnam, werd het geld verdubbeld in het kader van de EU. Dat is op dit moment niet meer het geval en dat betekent dat het effect van een eventuele top-up-benadering van de provincie vermindert. Tegelijkertijd haalt het ministerie nog eens de volgende truc uit, namelijk dat in het verleden het geld netto werd gebruikt voor Drentse boeren, terwijl het nu bruto wordt gebruikt voor Drentse boeren, want nu moet ook nog worden meebetaald aan de uitvoe-ringsorganisatie die het Ministerie van LNV in het leven heeft geroepen. Ook in het kader van het Uit-voeringsprogramma innovatieve landbouw Noord-Nederland (UILNN) gebeurt in Drenthe het een en ander en wordt er geïnvesteerd in innovatie en duurzaamheid. Ook deze regeling staat onder druk van-uit het Rijk en dan is het veel belangrijker om langs die lijnen in de toekomst het nodige te doen voor de agrarische stand, dan alleen door het subsidiëren van overnames. Spreker denkt dat het te specifiek is

om overnames wel met een regeling tegemoet te komen en dat in het algemeen innovatie in de agrarische sector niet wordt gesubsidieerd. Het is uniek in Nederland om in een sector op deze wijze overnames tegemoet te komen, maar zolang het Rijk dat graag en volmondig doet zal spreker daar geen neen tegen zeggen.

Mevrouw STOEL proeft uit de woorden van de gedeputeerde dat hij zal kijken met de sector wat er op Drentse maat kan worden opgepakt om innovatie en duurzaamheid voor jonge agrariërs te kunnen stimuleren. Klopt dat?

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat op het moment dat een aantal regelingen voor de agrarische sector ook voor Drenthe onder druk staan, zoals het UILNN, dan is het belangrijker om daarvoor financiële middelen te houden dan voor deze regeling. Dat slaat ook in de sector neer en is tegelijkertijd duurzaam en innovatief. Daar komt hij zeker op terug.

De heer TIMMERMAN houdt de gedeputeerde aan dat laatste antwoord.

De heer KUIPER heeft niets toe te voegen aan het laatste debat.

De heer WIJBENGA vraagt of de conclusie juist is dat het college vasthoudt aan het standpunt dat het vorige college heeft ingenomen bij brief van 21 maart 2007, namelijk geen nieuwe middelen voor 2007 voor dit specifieke doel.

De heer MUNNIKSMA antwoordt bevestigend en voegt daaraan toe dat er helaas ook een aantal andere regelingen, waaronder UILNN, onder druk staat waarvan hij vindt dat daar wel degelijk financiële ruimte voor moet worden gereserveerd in de voorjaarsnota en in de begroting. Dat slaat ook neer in de agrarische sector en daar komt hij op een positieve manier op terug.

11. Brief van het college van GS van 5 april 2007 over de voorzetting Project planmatige kavelruil

Mevrouw STOEL vindt het een uitstekende zaak om deze projecten te stroomlijnen en daar een provinciale commissie voor te maken. Zij hoopt ook dat die ambitieuze verwachting van 5.000 ha eind 2009 zal zijn gerealiseerd. Wat gebeurt er na 2009? Zij denkt namelijk dat die commissie ook na 2009 nog aan het werk zal zijn.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat mevrouw Stoel de stukken zorgvuldiger heeft gelezen dan hij, want hij heeft niets zien staan over een einddatum in 2009. De verschillende commissies die zich op dit moment bezighouden met landinrichting moeten veel slagvaardiger opereren dan in het verleden, want toen waren er ruilverkavelingen die er minstens een generatie over deden en op dit moment wordt geprobeerd om dergelijke zaken op een wat kortere termijn weg te zetten. Daarbij vindt hij het logisch dat rondom 2009 wordt gekeken of nog steeds de goede weg wordt bewandeld en of er moet worden doorgedaan met deze op Drentse schaal en maat werkende kavelcommissie. Als dat het gevoel is, dan wordt daar ook in 2009 mee doorgedaan. Hij denkt dat als er in Drenthe veel dingen worden gedaan, er voldoende ruimte moet blijven voor agrarische structuurversterking. Die twee zaken moeten namelijk hand in hand gaan.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie instemt met deze brief.

(De voorzitter schorst de vergadering van 15.19 tot 15.29 uur)

12. Brief van het college van GS van 27 maart 2007 over het Provinciaal uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2007

De heer SLAGTER heeft het wat breder getrokken dan de brief alleen, want er zat ook nog een uitvoeringsprogramma bij. Er wordt gesproken over de N34 en er wordt vermeld dat de uitvoering van de projecten buiten het Provinciaal uitvoeringsprogramma (PUP) zijn gehouden. Hoe gaat het college zich dan verantwoorden naar de staten? Ten aanzien van de gedragsbeïnvloeding merkt hij op dat er heel veel geld voor wordt betaald, maar krijgt de provincie er ook voor terug wat de provincie wil? Dat heeft hij vorig jaar ook al aan de orde gesteld en hij acht het nog steeds zinvol om te kijken wat de effecten zijn. Het gaat namelijk om grote investeringsbedragen. Er wordt gewezen op de rol van de netwerkanalyse Zuid-Drenthe. Het bijzondere van die netwerkanalyse is dat deze op vrijwillige basis is opgesteld. De vraag is of dit bij onderhandelingen met het Rijk ook nog enig gewicht heeft of dat alleen de netwerkanalyse telt die in het noorden van Drenthe en het zuiden van Groningen is gemaakt. Ten aanzien van de Zuiderzeelijn en de spoorvisie Noord-Nederland wijst hij op de situatie in Zuid-Drenthe, die daar een vervolg op de Hanzelijn vormt. De discussie in het zuiden van Drenthe gaat over de doorkruising van het Reestdal. In januari 2007 heeft hij daar vragen over gesteld aan het college en daar heeft hij ook een antwoord op gekregen. Het college geeft aan dat het niet zo'n vaart loopt, maar nu las spreker in de krant dat de gemeente De Wolden een brief heeft gekregen van het ministerie waarin wordt aangegeven dat het onduidelijk is of die trein door het Reestdal zal gaan als er een keuze wordt gemaakt. De minister wil namelijk eerst een besluit nemen over de Zuiderzeelijn en dan doet de minister hier pas uitspraken over. Hoe zit dit nu precies? In het eindstukje wordt nog gesproken over de risico's bij de uitvoering en dan gaat het vooral over de rol van de gemeenten als partner bij de uitvoering van de verkeer- en vervoersplannen. Er wordt gewezen op de vertraging van de planprocedures en de financiële dekkingsplannen binnen de gemeentelijke begroting. Deze worden nu toch opgevoerd als risico's. Hoe groot zijn die risico's in de praktijk bij de uitvoering van dit plan? Als het echte risico's zijn, wat zijn dan de oorzaken dat die risico's steeds aanwezig blijven?

De heer KUIPERS merkt op dat het PUP 2007 een vervolg is op bestaand beleid en in die zin zit er ook een logische opbouw in. Wel vindt hij dat het stuk vooral een collegestuk is en hij vraagt zich af of in de toekomst rond deze materie de rol van provinciale staten niet wat nadrukkelijker aanwezig zou moeten en kunnen zijn. Wat duidelijk wordt is dat het vooral weer asfalt is wat de aandacht krijgt. Daar zit ook direct het dilemma van de provincie Drenthe, want door haar plattelandsstructuur met relatief weinig grote kernen, is het openbaar vervoer in een aantal gebieden tot een minimum teruggebracht, met als gevolg een grotere automobilititeit. Dat vraagt om beleid, want ook voor GroenLinks staat veiligheid buiten kijf en voorop. In die zin vraagt hij ook nu aandacht voor het onderzoeken van de mogelijkheden tot het vergroten van de veiligheid op de N34. Vorige week is helaas weer pijnlijk duidelijk geworden dat deze weg tot een van de onveiligste van deze provincie behoort en eerder in de vorige periode heeft hij al gewezen op een oplossing die in Overijssel op de N50 tussen Hattemberbroek en Kampen is getroffen. Het betreft hier een aanpassing die bovenop al geplande verkeersmaatregelen een wezenlijke bijdrage zou kunnen leveren aan het vergroten van de veiligheid op de N34. Hij vraagt het college of er bereidheid is om mogelijkheden in die zin op bepaalde gedeelten van de N34 te onderzoeken. In hoofdstuk 6.3 wordt aangegeven dat het college van mening is dat een verlengde startbaan op de luchthaven Groningen Airport Eelde (GAE) meer en nieuwe mogelijkheden biedt voor het goederenvervoer. Hij deelt die mening niet, en staat hier volgens hem niet alleen in gezien de discussie die hierover nu ook weer in de media wordt gevoerd. De afgelopen week bleek uit het rapport van luchtvaarteconoom De Wit wederom dat de directie van GAE zich veel te rijk rekent, zowel op het terrein van potentiële klandizie als het effect op de werkgelegenheid, en het zou hem een lief ding waard zijn indien het college de bezorgdheid over de positie van GAE zou willen overnemen. In hoofdstuk 6.4 wordt melding gemaakt van het vervolg op de pilot autodelen uit 2006. Hij vraagt of kan worden aangegeven wanneer de uitgewerkte plannen die genoemd worden, tegemoet gezien kunnen worden. Hetzelfde geldt voor de Noordelijke fietspromotiecampagne.

De heer BATS antwoordt dat het hier uitdrukkelijk gaat om een PUP met staand beleid, waarbij een kleine vooruitblik wordt geboden op een mogelijk toekomstig beleid. De basis is de uitvoering van staand beleid wat de staten hebben ingezet. In alle eerlijkheid geeft hij aan dat toen hij aan het inlezen was en zich afvroeg wat het PUP inhield op het moment dat dit ter tafel wordt gelegd, hij nu de toezegging doet dat daar volgend jaar niet zolang meer mee zal worden gewacht. Het PUP voor 2008 mag de commissie dan ook vroeger ter behandeling verwachten. De staten kunnen dus in een vroegtijdiger stadium bij het PUP worden betrokken, maar dat neemt niet weg dat het PUP een uitvoeringsplan blijft en in principe in de schoot van het college ligt. Er komt vanmiddag ook nog een aantal andere programma's ter tafel, waaronder het PVVP, waar de commissie heel uitdrukkelijk wat van zou kunnen vinden als beleidsrichting.

De heer SLAGTER merkt naar aanleiding van de N34 op dat deze weg er later bij in is gekomen vanwege de overname van de weg door het Rijk. Dat heeft ook een leuk jaarverslag opgeleverd met een plus van € 80 miljoen. Die projecten zijn versneld opgesteld en daar wordt nu al aan gewerkt en in dit PUP stond vermeld dat die projecten niet in dit PUP zijn opgenomen. Aangezien er wel veel geld naar toe gaat dat er ook voor is bestemd, is het goed om daar verantwoording over af te leggen.

De heer BATS geeft op dat laatste een volmondig ja. De details die er worden gevraagd over waarom het op deze manier is gebeurd, hebben vooral te maken met de overname van de N34. Hij stelt zich voor dat het vooral ook daar mee te maken heeft dat de commissie nog een iets gedetailleerder antwoord op papier hierover zal krijgen. Waarbij hij ervan uitgaat dat als de commissie gedetailleerde vragen stelt, deze aan de ambtenaren kunnen worden gesteld. Deze details heeft spreker namelijk niet paraat en het is goed voor de discussie in de commissie om die details hier niet te bespreken. Voor wat betreft de gedragsbeïnvloeding en het kijken naar de effecten, denkt spreker dat dit de rode draad is van wat hij aan het begin van deze middag heeft gezegd in de toezegging dat het college in de breedte op alle portefeuilles wil kijken naar ingezet beleid en de effecten in de toekomst op een zo open mogelijke manier aan de staten doen toekomen. Dit PUP is het uitvoeringsprogramma en dat had ook aan het begin van dit jaar aan de staten kunnen worden voorgelegd, maar dat is nu pas in mei gebeurd. Hij zegt toe dat de beleidscyclus (hoe is beleid ontstaan, hoe wordt het uitgevoerd, wat zijn de effecten daarvan en wat wordt daarmee gedaan) in de toekomst zal zijn gewaarborgd. Zoals hij de stukken heeft gelezen, waarbij het Jaarverslag 2005 is meegenomen, is in die beleidscyclus rekening gehouden met de aspecten die toen hebben gespeeld. De vraag of dat nog transparanter kan, is iets waar hij naar zal kijken om dit naar de staten op een zo helder mogelijke manier aan te bieden.

De heer SLAGTER heeft dit punt specifiek aangeroerd omdat voor gedragsbeïnvloeding een hoog bedrag wordt opgevoerd en er worden op dat vlak veel maatregelen genomen. Dat is zeer transparant, maar zijn vraag is welke effecten het beleid zelf heeft op verkeersongelukken, verkeersgedrag en dergelijke. Het is zinvol om daar eens een apart onderzoek naar te doen.

De heer BATS zal deze suggestie van de heer Slagter meenemen. De volgende vraag was de rol van de Netwerkanalyse en of dit nog meetelt in wat er met het Rijk en met elkaar wordt besproken. Daarop kan hij een bevestigend antwoord geven. Met de analyses die het Rijk zelf uitvoert en de afwijkingen die daar mogelijk in zouden kunnen zitten, zal de provincie onder andere in het verband van het Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN) aandacht vragen voor de positie van de provincie Drenthe. De netwerkanalyse telt dus wel degelijk mee en is voor de provincie een stuk om naar het Rijk toe aan te tonen hoe er wordt aangekeken tegen bepaalde zaken. Dat laatste is zeker niet in het nadeel van Drenthe.

De heer SLAGTER merkt op dat het Rijk op dit punt zelf nogal na-ijverig is en vooral bij de indeling van de rijksmiddelen in het Meerjarenprogramma infrastructuur en transport (MIT) wil het Rijk een vinger in de pap houden en mag er wel een netwerkanalyse in Groningen worden gemaakt, maar in Zuid-Drenthe

wordt niet geïnvesteerd. Nu heeft de provincie zelf gezegd die analyse wel te willen maken, maar hoe zit de provincie dan aan tafel met het Rijk? Wil het Rijk dan wel serieus over Zuid-Drenthe praten?

De heer BATS antwoordt dat hij dit serieus wil doen vanuit zijn rol en verantwoordelijkheid naar de staten toe. Het Rijk voelde weinig voor een netwerkanalyse en de provincie vond dat een belangrijk punt, dus heeft dat onderzoek wel ingezet. Dat is voor de provincie dan ook een redelijk hard onderhandelingspunt om mee te nemen in de toekomstige ontwikkelingen in het totaalpakket, dus niet alleen over infrastructuur, maar ook over de economische en ruimtelijke ontwikkeling, en dus in de onderhandelingen met het Rijk. Ten aanzien van de brief die aan de gemeente De Wolden is gestuurd, moet hij het antwoord schuldig blijven. Hij kent die brief nog niet en moet daar nog naar kijken. In de ambtelijke organisatie zal hij daar ook navraag naar doen. Het college heeft op 14 mei 2007 in het kader van het landsdeeloverleg, overleg met de minister in Den Haag over een aantal punten in SNN-verband. De Hanzelijn zal er daarvan één zijn en hij zal de uitkomst van dit overleg de dag daarop in het bestuur van het SNN terugkoppelen. Wat hem betreft hoeft hij daarmee niet te wachten tot de volgende plenaire statenvergadering of commissievergadering, maar zal hij proberen om zo snel mogelijk een reactie naar de commissie toe te krijgen, zodat de commissie op de hoogte blijft van wat het Rijk van de Zuiderzeelijn vindt of niet vindt. Ten aanzien van de risico's in de uitvoering merkt hij op dat het college de afgelopen twee dagen vooral over dit soort zaken heeft gesproken en ook over hoe de financiën in de breedste zin van het woord, dus ook de effecten van beleidsvisies en risico's, aan de staten zullen worden voorgelegd. Hij kan niet in detail vertellen wat op dit moment voor alle onderdelen de risico's zijn. Volgens spreker is daar wel achter te komen en mag de vraag aan de ambtelijke organisatie worden gesteld. Waar het college het gisteren heel nadrukkelijk over heeft gehad is dat de koers van dit college zal zijn dat als er afspraken zullen worden gemaakt, die afspraak ook de afspraak is. De open eindjes zullen niet acceptabel zijn. Hij beseft dat dit een wat vaag antwoord is, maar impliciet zit daar ook in dat bij de Voorjaarsnota Plus dit soort aspecten mee zullen worden genomen. Dat heeft spreker een paar keer genoemd, niet om het in een hoek te drukken dat pas bij de behandeling van de Voorjaarsnota het grote antwoord op alle vragen zal worden gegeven, maar het betreft hier de houding die dit college wil aannemen om in overleg met de staten in alle openheid dit soort zaken bij de staten neer te leggen. Als onderhandelaar, dus het college als bestuurder, wil hij de afspraak-is-afpraak-regel zoveel mogelijk handhaven. Als er vragen worden gesteld die te detaillistisch zijn, dan wil hij vragen deze vragen aan de ambtelijke organisatie te stellen. De heer Kuipers geeft aan dat hij het PUP vooral ziet als een stuk van het college en niet van de staten.

De heer KUIPERS antwoordt dat de gedeputeerde al heeft aangegeven dat hij het PUP volgend jaar eerder zal aanbieden. Dan neemt spreker aan dat dit in de vorm van een conceptstuk zou kunnen zijn, waar de commissie en/of de staten nog op zouden kunnen reageren.

De heer BATS antwoordt dat hij kijkt naar de taken, rollen en bevoegdheden van het college. Het PUP ligt in dat kader heel nadrukkelijk in de schoot van het college. Spreker denkt ook dat dit past bij een kortetermijnplan zoals dat voorligt. In die zin is de opmerking van de heer Kuipers terecht. Het PUP is een stuk van het college en in mindere mate van de staten. Dat hoort bij de wederzijdse rollen van college en staten en de staten hebben een aantal instrumenten om daar sturing aan te geven. Het zou niet goed zijn als heel breed het PUP op inhoudelijke merites werd beoordeeld. Hij zal het in een vroegtijdig stadium in de vorm van een concept neerleggen voor de commissie om te kijken of iedereen daar een goed gevoel bij heeft. Dat moet ook de rol zijn en de kadernota moet vooral worden aangepakt door de commissie. Wat spreker betreft mag dat ook robuust, want de staten kunnen daar als hoogste orgaan van de provincie hun macht uitoefenen. Ten aanzien van het asfalt geeft GroenLinks aan dat het openbaar vervoer tot een minimum is teruggebracht. Die opvatting deelt spreker niet vanuit de gedachte dat het OV-bureau is geïnstitutionaliseerd binnen de provincies Groningen en Drenthe. Als gedeputeerde speelt spreker in het bestuur van het OV-bureau dagelijks een rol en daarin treedt spreker op als de gedeputeerde van Drenthe die verantwoording is verschuldigd aan de eigen staten en daarbij ook een rol speelt in het regelen van het openbaar vervoer in Drenthe. Als hij kijkt naar de situatie zoals deze in

Drenthe is op dit moment, dan is daar wel een aantal zaken vroeg van start gegaan, namelijk iets eerder dan in Groningen. Dat is allemaal in goede harmonie gegaan met de twaalf gemeenten van Drenthe en er is vooral sprake van een kwaliteitsimpuls die blijkt uit de evaluaties van het OV-bureau en van de partijen die inspreken op het openbaar vervoer hier in Drenthe. Het openbaar vervoer is dus wel degelijk naar een hoger plan getild. Het asfalt wordt door het college niet vergeten, want in een breder perspectief van economische en ruimtelijke ontwikkeling en de uitdagingen die het college op die gebieden in Drenthe ziet, speelt het asfalt een rol. Bij de inspraakronde voor het PVVP waren er insprekers die bang waren dat er teveel asfalt zou komen, maar er waren ook insprekers die vroegen aan het college om eraan te denken dat Drenthe wellicht meer in de toekomst over de twee hoofdassen een rol zou kunnen gaan spelen in de economische ontwikkeling daar waar het transit betreft. Dan gaat het vooral over de noordelijke ontwikkelingsas en de uitdagingen die Drenthe daar zou moeten zien. Het college gaat het erom de balans te vinden tussen die ruimtelijke ontwikkeling, de infrastructuur en de uitdagingen van de economische ontwikkeling. Het is belangrijk voor Drenthe om niet helemaal te vergrijzen. Het college denkt het openbaar vervoer flink op peil te gaan brengen en daarbij speelt asfalt een rol, maar die rol is niet belangrijker ten opzichte van het openbaar vervoer. Het onderzoek over de veiligheid van de N34 was hieraan gekoppeld. Spreker is bereid om in overleg met de ambtelijke organisatie te gaan kijken in welke vorm dit soort onderzoeken zouden moeten worden verricht. Wat hem betreft kan ook in de toezeggingen van deze commissie worden opgenomen dat hij daarop op zo kort mogelijke termijn zal terugkomen. Het is verstandig om eerst overleg met de ambtelijke organisatie te voeren alvorens een bod naar de commissie toe uit te brengen. Ten aanzien van GAE merkt hij op dat er gisteren een reguliere zitting is geweest bij de Raad van State. In de afgelopen jaren zijn er door de staten van Drenthe veel opvattingen naar voren gebracht over GAE en vond het college ook dat die baanverlenging van belang is. Kijkend vanuit de verschillende portefeuilles – en daar is in dit college ook geen enkel verschil van inzicht over – volgt dit college de koers van de voorafgaande colleges. Spreker zegt niet toe op korte termijn dat hij de luchtvaarteconoom De Wit zal omarmen en zal kijken of hij iets met zijn voorstellen zou kunnen doen. Wat hij de commissie toezegt is dat hij er de komende tijd niet veel meer van zal zeggen dan nadat de Raad van State uitspraak heeft gedaan. Spreker denkt dat juridisch gezien de provincie op dit moment geen partij is. Uiteraard is de provincie feitelijk wel partij en als spreker zegt dat hij hoopt op een bepaalde uitspraak, dan komt hij daar op dat moment graag op terug in de richting van de staten. Er is een vraag gesteld over mobiliteitsmanagement, wat hij ook wel slim reizen noemt. Het gaat hierbij om punt 6.4. van het PUP. Wat betreft het deel van slim reizen, is het OV-bureau bezig met plannen voor het "slim mobiel zijn". Spreker moet met het OV-bureau overleggen over wat op dit moment de stand van zaken is en wanneer hij dan bij de commissie terug kan komen. Voor wat betreft het tweede deel van de vraag (fietspromotiecampagne) blijft hij het antwoord schuldig, maar daar komt hij zeker nog op terug.

13. Brief van het college van GS van 21 februari 2007 over ontwerp-Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) 2007-2020
Notitie voorontwerp-PVVP; inzake het organiseren van bijeenkomsten in het kader van informatievergaring over het voorontwerp-1PVVP

Mevrouw SEINEN sluit zich aan bij de heer Kuipers van GroenLinks, die aangaf dat het allemaal wel erg veel over asfalt gaat. Dat was haar ook opgevallen in de uitvoeringsagenda. Zij vraagt aandacht voor de veiligheid van de weggebruikers en dan brengt zij in herinnering de recente publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS heeft cijfers gepubliceerd waaruit blijkt dat het aantal verkeersongevallen met dodelijke afloop landelijk gezien afneemt, maar in Drenthe stijgt. Landelijk is er een stijging waarneembaar bij de fietsers. In Drenthe zijn daarvan geen cijfers beschikbaar, maar als zij kijkt naar de uitvoeringsagenda dan is er in het kader van "Duurzaam Veilig" wel degelijk aandacht voor een mensgerichte benadering. De fietsers kwam zij daarbij niet tegen, terwijl dit toch kwetsbare weggebruikers zijn. Is daar wel voldoende aandacht voor? Zij maakt zich daar zorgen over. Zij is benieuwd wat andere fracties daarvan vinden.

De heer KUIPERS wijst erop dat Drenthe een provincie is van plezierige uitersten. Er is sprake van veel landelijk gebied en een enkele concentratie van grote kernen. Hiermee wordt gelijk ook de problematiek van het vervoer gekend. Een eenduidige aanpak van het openbaar vervoer is in Drenthe bijna niet mogelijk. In stedelijke gebieden en op de zogenaamde assen dient een hoge mate van continuïteit van het openbaar vervoer te zijn gewaarborgd. Er zou dan kunnen worden gedacht aan de regio's Meppel-Zwolle, Assen-Groningen en het gebied rondom Emmen. In zijn optiek zouden lightrail en andere vormen van openbaar vervoer hier een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van verkeer- en vervoersproblemen. Voor het overige deel van Drenthe is hij van mening dat er frequent en hoogwaardig openbaar vervoer, bijvoorbeeld in de vorm van Q-liners, aangeboden dient te worden. In de presentatie van het OV-bureau heeft hij inmiddels alle plannen tot zich kunnen nemen en zijn bijdrage was gemaakt voordat hij de presentatie had gehoord. Dit dient niet uitsluitend in de spits aangeboden te worden, maar mogelijk in een lagere frequentie gedurende de gehele dag en daarin kunnen variabelen worden aangebracht. In het PVVP worden drie aandachtspunten genoemd, te weten gedrag, bereikbaarheid en veiligheid. Dat zijn zaken die in de optiek van GroenLinks steeds op hun duurzaamheid getoetst dienen te worden en dat mist hij in het voorliggende voorstel. Voor wat betreft de lichthinder is spreker van mening dat dit concreter moet worden ingevuld. Het is nu te algemeen en te weinig concreet. Met betrekking tot geluidshinder vindt hij dat de aangedragen voorstellen te simpel zijn. Asphalt alleen is niet voldoende en hij stelt voor om duidelijke en meetbare normen vast te leggen. Wat hij in het PVVP en in Drenthe mist is de voorrangregel voor fietsers op rotondes. In tegenstelling tot andere provincies hebben fietsers op rotondes geen voorrang op het andere verkeer en de praktijk heeft geleerd dat daar waar dat wel het geval is er een duidelijker situatie ontstaat en de veiligheid van fietsers wordt vergroot. Met betrekking tot de verbetering van het milieu wijst hij nogmaals op de subsidieregelingen welke de provincie Overijssel heeft ingevoerd bovenop de landelijke subsidieregeling voor de aanschaf van roetfilters. Dat wil hij ook graag invoeren in Drenthe. In de notitie wordt melding gemaakt van de mogelijkheden om gratis vervoer dan wel openbaar vervoer tegen gereduceerd tarief mogelijk te maken voor de WVG-geïndiceerden. Volgens GroenLinks is dat een begin, maar zoals onlangs was te lezen in de door GroenLinks uitgebrachte brochure over dit thema kan het wat hem betreft breder getrokken worden, zoals naar ouderen of mensen met een inkomen op minimumniveau. Ten aanzien van de uitwerking van de motie Langenkamp, welke hij bij deze behandeling wil betrekken, merkt hij op dat hij in deze motie een goede mogelijkheid ziet om als provincie met de bevolking in gesprek te komen. Het is zeker geen doekje voor het bloeden, maar geeft politiek de mogelijkheden om te horen hoe de samenleving tegen bepaalde voorstellen aankijkt. Het voorstel zoals gedaan door de ingestelde werkgroep kan dan ook zijn steun krijgen, maar hij heeft nog twee opmerkingen. Ten eerste moet het niet bij deze ene keer blijven, maar dient dit een structureel karakter te krijgen. Ten tweede pleit hij ervoor om deze raadpleging zoals voorgesteld in september te houden en niet zoals het stuk zegt in september/oktober. Hij wil de inspraakmogelijkheden dus concreet en zo snel mogelijk naar voren trekken.

De heer BALTES vindt het onderdeel kaders en ambities een compleet en goed leesbaar document. Hij treft een duidelijke visie aan en ambitieuze doelen. Hij onderschrijft de inhoud. Wel ziet hij uit naar het aangekondigde integraal Meerjareninvesteringsprogramma, zodat ook financieel de balans kan worden opgemaakt. Dan zal duidelijk worden of alle ambities in verhouding staan tot de beschikbare middelen. Voor wat betreft de uitvoeringsagenda die een kortere looptijd kent, vindt hij dat deze toch nog behoorlijk wat ruimte laat voor wat betreft de concrete invulling, evenals een eventuele prioritering. Ten behoeve van de hanteerbaarheid van dit laatste document, verzoekt hij de gedeputeerde om een overallplanning te maken in combinatie met een overall financieel overzicht voor wat betreft de deelname van de provincie. In dit stuk staan wel de kosten genoemd bij ieder onderdeel afzonderlijk en is ook niet duidelijk hoe het staat met de dekking. Bij de behandeling van de motie Langenkamp heeft de VVD-fractie erop gewezen dat het wat hem betreft een goede zaak is om de burger op dit punt te horen. Tevens heeft hij gewezen op het feit dat dergelijke bijeenkomsten een duidelijke meerwaarde voor beide partijen zouden moeten hebben, zowel voor de burger als voor provinciale staten. De intenties van de provincie moeten duidelijk zijn en de burger moet zich gekend voelen in zijn bijdrage. Kortom, de verwachtingen moeten van beide kanten kloppen. Wel blijft hij kritisch ten aanzien van die meerwaarde, want horen uitsluitend

om te horen is iets waar hij geen voorstander van is. De resterende tijd tot aan de behandeling in provinciale staten in juli is aan de krappe kant. Bij andere thema's in de toekomst dienen dergelijke raadplegingen meer aan de voorkant van het behandelingstraject plaats te vinden. Het voorstel wat nu voorligt bevat de juiste uitgangspunten en is qua planning beter uitvoerbaar. Op deze wijze kan het goed worden voorbereid en kunnen de staten hun invloed op een later tijdstip alsnog aanwenden. Op basis hiervan is hij bereid mee te werken aan de verdere concrete invulling.

De heer SLAGTER merkt op dat het PVVP 2007-2020 voorligt. Dat programma gaat over dertien jaar. Het uitvoeringsprogramma loopt over vier jaar. Doorlezend is hij positief over de brede benadering, want het gaat van bereikbaarheid naar oog voor de natuur en duurzaamheid. De PvdA kan zich zeker in die brede benadering vinden. Over de accenten valt te discussiëren als hij kijkt naar de brieven die zijn binnengekomen. De basis van dit stuk is de bril waardoor de komende dertien jaar gekeken zal worden. Deze ondersteunt hij. De reiziger wordt centraal gesteld maar wat ook van belang is, is dat de vraagkant van de samenleving centraal komt te staan. Het gaat daarbij om de vraag die de burgers en bedrijven aan de mobiliteitsbehoefte stellen. Hoe wordt de burger dan tegemoet gekomen en hoe wordt er samengewerkt? Dat spreekt vooral bij het openbaar vervoer, maar wat ook zeer belangrijk is, is het innovatieaspect wat heel breed aan de orde komt. De samenwerking bestaat al, dus de verdieping de komende dertien jaar zal toch naar maatwerk en innovatie gaan. Wie al wat langer in de staten zit, constateert dat de structuur en de keuzes in dit plan voortborduren op het vigerende PVVP. Daarop wordt voortgebouwd en er is sprake van verbreding en uitdieping van de thema's. De thema's zijn echter hetzelfde gebleven en gezien de complexiteit, het rijksbeleid, de noordelijke beleidsafspraken en de hardnekkigheid van de verkeersproblemen, is dit niet verwonderlijk. De centrale thema's en highlights worden door spreker ondersteund. De noordelijke ontwikkelingsas blijft van groot belang en de bereikbaarheid van de steden is heel belangrijk, evenals het onderwijs, het werk, de winkels en recreatie. Wel zal extra aandacht moeten worden besteed aan het parkeren, of dat nu met beprijzen gaat of niet. Het openbaar vervoer moet goed functioneren en daar moet hoog op worden ingezet. De fiets zal de komende dertien jaar een bredere plek moeten krijgen, vooral bij de stedelijke bereikbaarheid. Daarbij gaat het om werk en onderwijs. De innovatieve oplossingen zullen daar moeten komen. In de stad is één van de grote knelpunten het fietsverkeer. Bij verkeersveiligheid moet alles uit de kast worden gehaald wat erin zit. Ten aanzien van de duurzaamheid zal er acht moeten worden gegeven op de CO₂-uitstoot. Beperking van licht en geluid is van groot belang en spreker zag in de brieven die hij kreeg dat er gesproken werd over de klimaattoets. Spreker kan daar heel weinig mee, maar hij neemt aan dat er door filtering luchtzuivering zal plaatsvinden. Dergelijke zaken zullen zeker moeten gebeuren. De titel van deze notitie luidt "Kaders en ambities". De kaders zijn heel duidelijk als dit stuk goed wordt gelezen en de ambities zijn merendeels heel aantrekkelijk, maar de valkuilen van voorheen zijn er nog steeds. De afhankelijkheid van samenwerking met derden, zoals het Rijk, is zo'n valkuil. Bij Kolibri zit de provincie al tien jaar lang aan te hikken tegen de financiering die niet komt van het Rijk. Tien jaar lang stelt hij daar al vragen over en hetzelfde geldt voor de ontsluiting rondom Groningen, zoals de Bereikbaarheid Assen-Groningen (BAG) en hoe al deze wegen ook worden genoemd. Daar wordt al jaren over gesproken, terwijl bekend is dat het geld er niet komt. Er kunnen dus wel veel ambities zijn, maar dat zegt nog niet dat deze ook kunnen worden verwezenlijkt. Een moeilijke vraag vindt spreker hoe waardevast de financiering via de brede doeluitkering (BDU) is. Bij de vaststelling van het MIT door het Rijk wordt ieder jaar het belang van die middelen weer ter discussie gesteld. Het openbaar vervoer en de cofinanciering door de gemeente hangen hiervan af, dus dit heeft weer te maken met de verwezenlijking van de provinciale ambities. Spreker stoort zich al jaren aan de stroperigheid van dergelijke processen. Het gaat daarbij om de Zuiderzeelijn, Kolibri, de verdubbeling van de N33 die de provincie zelf heeft moeten oplossen en de verbinding Zwolle-Coevorden waarvan het Rijk zegt dat spoor niet eens te kennen en het daarom liever van de hand te doen. Er zijn verkeersproblemen rondom Groningen en daar wordt ook al jaren over gepraat. Als hij nu rondom Groningen rijdt, dan is bekend hoe lang hij moet wachten en er is dus nog niets opgelost. De komende dertien jaar moet de provincie ook serieus werk maken van de koppeling van mobiliteit en ruimtelijke ontwikkelingen. Tot nu toe wordt er wel over gepraat maar wordt er niets gedaan. Het is bijzonder dat er een enorme wijk wordt gebouwd, terwijl het NS-station helemaal

aan de andere kant van de stad ligt. De provincie is hier ruimtelijk niet goed bezig en daar moet het college meer werk van maken. Het gaat om heel veel geld en het huidige investeringsniveau dat nu in de begroting zat ging over € 23 miljoen op jaarbasis extra investeringen in verkeer en vervoer en dat voor een periode van drie jaar. Hij heeft omgerekend dat de provincie dit op moet plussen naar € 25 miljoen en dan komt hij bij het nieuwe college dat mooie dingen wil doen voor Drenthe. Hoe worden de middelen verdeeld en welk effect heeft dat voor al deze mooie plannen die voorliggen? Bij de Voorjaarsnota Plus is hij dus niet alleen belangstellend voor de nieuwe manier van aanpakken van beleid maar ook hoe de middelen worden verdeeld. Het kan tenslotte best zijn dat verkeer en vervoer in de knel komen. Misschien kan er dan eens worden gedacht aan het genereren van extra inkomsten door het rekeningrijden vervroegd in te voeren op knelpunten rondom steden? Misschien kan dat voor een financiële injectie zorgen? Er wordt aangekondigd in het uitvoeringstraject dat er een onderzoek naar de N34 komt. Er is al een onderzoek geweest naar de oorzaak van de verkeersongelukken die daar gebeuren, maar hier wordt aangekondigd dat er in 2010 weer een onderzoek verderop naar de N34 komt. Dat bevreemdt spreker enigszins, want enige tijd geleden heeft hij een motie ingediend om ook een dergelijk onderzoek te doen, maar toen was het college daar op geen enkele manier toe te bewegen. Dat viel hem bijzonder op. Hij mist in de stukken de N381, wat hij de Friesland-route noemt. Dat is een prachtige weg geworden, maar aan de Friese kant wordt over verdubbeling nagedacht. Hij vraagt zich af wat voor druk er dan op die N381 komt. Hoe gaat Drenthe daarmee om? Het vorige college heeft beloofd dat er in 2013 geen verkeersdrempels meer zijn en dat er nieuwe, moderne oplossingen komen. Spreker ziet daar niets van terug in het plan. In het uitvoeringsplan is het voornemen om in 2010 het accent te leggen op de ontwikkelkansen van de luchtvaart op GAE. Het jaar 2013 zit daar vlak achter en dan zou het break-even point zijn bereikt. Dat wil zeggen dat er dan geen geld meer in hoeft te worden gestoken omdat de tekorten zo groot zijn. Als er dan in 2010 pas wordt begonnen met nadenken, dan lijkt spreker dat wat aan de late kant. De baanverlengingsproblematiek speelt er dan ook nog doorheen dus het kan nog heel interessant worden. Het voeren van mobiliteitsmanagement is heel belangrijk. Is het ook zinvol om, met als voorbeeld het OV-bureau, iets te doen wat breder is dan alleen het openbaar vervoer? Zo zou een mobiliteitsmanager kunnen worden aangesteld die dit gaat bewaken. Spreker vindt dat het goederenvervoer dat er aan zit te komen en de 50 procent vermeerdering van intensiteit, wordt onderschat. Zo wordt er wel gesproken over intelligente routes naar de winkels, maar daarin zit het probleem niet. Het probleem is de gigantische rijen vrachtwagens die door deze provincie gaan rijden en die ergens naartoe moeten. Hoe komen deze de stad binnen? Er is ook gevraagd naar overblijfplaatsen en dit ziet hij in deze plannen niet terug. Hij vraagt daar aandacht voor. Ten aanzien van de motie Langenkamp gaat hij akkoord met het voorstel. De instap is te laat en de provincie komt enigszins achter de meet aan. De ruimte die er nog is in het uitvoeringsprogramma, is er gewoon en de plannen moeten nog worden ingevuld. Uit het presidium en uit de werkgroep op de statendag komt het voorstel voort om naar een langetermijnagenda te werken, zodat bekend is wanneer een plan weer in de herziening komt, zodat aan de voorkant van de herziening met een dergelijk plan naar buiten wordt gegaan. Voorkomen moet worden dat de staten nog dikke boekwerken krijgen in de statenloze periode en met de lange termijnagenda kan daar iets aan worden gedaan. De staten zijn laat, maar nog niet zo laat dat er geen echte inspraak kan plaatsvinden.

De heer BATS begint bij de opmerking van de heer Slagter over de langetermijnplanning. Dat is in het algemeen een punt om de staten betrokken te krijgen bij planontwikkeling, effectmeting en dergelijke. Primair is dat ook de rol van de staten, dus zullen de staten ook moeten beschikken over goede informatie. Spreker hoort graag van de commissie waar precies de schoen wringt om het meer structureel op te pakken en in ieder geval ook voor de beleidsterreinen waar spreker verantwoordelijk voor is, maar ook voor het gehele college om te kijken waar het lastig is en waar het mis gaat. Dat is geen impliciete toezegging om te kijken of alles wat hij krijgt aangereikt ook aangeleverd kan worden, maar wel om te kijken hoe er gekomen kan worden tot een zo goed mogelijke verantwoording tussen college en staten. Spreker beseft als geen ander dat meters papier af en toe lastig zijn te doorgronden, waarbij zijn rol die is van uitvoering en die van de staten iets comfortabeler is, namelijk dat de staten niet alle details hoeven te weten. Eén van de opmerkingen is dat goederenvervoer wordt onderschat. Hij deelt die opvatting

vanuit de ambitie die college en staten hebben en de verkenningen die hij in de afgelopen weken heeft gemaakt in het kader van de noordelijke ontwikkelingsas, in het kader van de gesprekken die hij met VNO/NCW heeft gevoerd en ook na een aantal macro-economische verkenningen waarbij hij heeft gekeken hoe goederenstromen zich op dit moment aan het verleggen zijn. Hij heeft dit in het college samen met gedeputeerde Looman gekwalificeerd als een uitdaging voor Drenthe. Hij onderschat dat op dit moment niet en voor hem is het één van de ambities om hieraan op verstandige manier invulling te geven en ook de economische ontwikkeling met de uitdagingen op het gebied van infrastructuur op een positieve manier op te pakken. Een van de voorbeelden die concreet wordt genoemd is de intentieverklaring die spreker morgen met zijn collega in Groningen zal tekenen en die door alle twaalf gemeenten in Drenthe unaniem is onderschreven, namelijk om tot een meer uniform systeem te komen waarbij bevoorrading van steden op die momenten op een schone, stille en toegankelijke manier kan plaatsvinden. Daar wil hij overleg over, zodat dit in Groningen en Drenthe op een fatsoenlijke en goede manier kan gebeuren, maar dat is slechts één van de stappen die worden gezet. Wellicht dat dit wat minder expliciet in het kaderprogramma staat, maar de provincie is daar op dit moment wel mee bezig. Ook is er iets vergelijkbaars met de stad Emmen in ontwikkeling en spreker kan zich voorstellen dat hij dit Drenthebreed verder op zal pakken, aangezien links en rechts meer en meer congestie optreedt. Dit staat helemaal los van de problemen die er al optreden langs de A28 en de zuidelijke ringweg rondom Groningen. Dit heeft dus de aandacht van het college. Ten aanzien van mobiliteitsmanagement en het aanstellen van een mobiliteitsmanager, zit deze provincie op dit moment in een ontwikkeling die spreker als een reorganisatie binnen het ambtelijk apparaat wil typeren. Spreker kan zich wel iets voorstellen bij mobiliteitsmanagement en een mobiliteitsmanager, maar of deze moet worden aangesteld is een andere vraag. Hij neemt dit voorstel in ieder geval mee in de besprekingen die het college daar de komende tijd over zal voeren. Nadrukkelijk heeft hij het dan niet over het aanstellen van een mobiliteitsmanager, maar hij wil kijken of er binnen het huidige ambtelijke apparaat ruimte voor is en hoe dat op een verstandige manier kan worden ingevuld. Op de vraag over de N381 moet hij het antwoord vooralsnog schuldig blijven en deze neemt hij dan ook mee. Hij zal in ieder geval kijken wat Friesland op dit moment aan het doen is en of de provincie Drenthe daarbij aan moet of wil sluiten. Daar komt spreker voor terug bij de commissie en uiteraard staat het de staten vrij om daarover ook zelf met een voorstel te komen als de staten dat belangrijk vinden. Hij zal dat echter eerst zelf goed onderzoeken. De financiële consequenties pakt hij even mee met de vraag van de VVD, die daarover een analoge vraag stelde, namelijk hoe het met het integraal investeringsprogramma zit, hoe daarvoor dekking kan worden gevonden en hoe de staten daar in de toekomst op een transparante manier invloed op kunnen blijven uitoefenen. Wat voorlag bij het vorige punt is het PUP en dat is het uitvoeringsprogramma voor dit jaar. Dat gebeurt jaar op jaar, dus ieder jaar worden de staten weer betrokken bij die ontwikkelingen en ook ieder jaar bij wat de staten wel en niet willen toestaan.

De heer SLAGTER wijst erop dat de wijze van financieren de afgelopen vier jaar zodanig was dat hij er geen zicht op had. De plannen waren namelijk leidend en de financiering volgde. Dat wil zeggen dat gedurende de lopende begroting uit de reserves gelden kwamen als er projecten aan de orde waren. Het was niet te zien of hiervoor toestemming van de staten was of niet en of dat was gebeurd volgens afspraak. Vier jaar lang heeft spreker daartegen geageerd, dus hij zou het heel prettig vinden om niet weer op diezelfde onzichtbare manier te financieren, maar juist heel transparant.

De heer BATS merkt op dat voor het komende jaar het PUP zal worden vastgesteld en in 2008 zal de investeringsnota tot 2020 worden gemaakt. Deze gaat over geld en in juli zitten de staten bij elkaar over de Voorjaarsnota Plus. Daar heeft de commissie vandaag concreet om gevraagd en het college heeft ook uitgesproken dat daartoe een poging zal worden gedaan om een zo helder mogelijk beeld te schetsen van wat het college wil, wat dat kost en hoe daar in de komende tijd mee om zal worden gegaan. Vindt de commissie dat niet, dan moet daar in de staten op worden teruggekomen. Indien spreker statenlid zou zijn, zou hij graag helderheid willen hebben over de grote lijnen en contouren waarbinnen de staten toestemming geven aan het college om te kunnen investeren. Spreker kan zich niet anders voorstellen dat als de staten de kaders en grote lijnen niet helder hebben, zij spreker daarover zullen bevr-

gen. Deze vragen ziet hij graag tegemoet. Dat hoeft overigens niet alleen in de commissie, maar dat mag ook via een mail of een vraag die aan de ambtelijke organisatie wordt gesteld. Waar het college mee zal komen is een iets ander programma dan de afgelopen jaren gebruikelijk is geweest, in de hoop en veronderstelling dat dit transparantie geeft. Met de opmerking dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur aan elkaar dienen te worden gekoppeld, is spreker het eens. De BDU staat vanmiddag niet op de agenda. Dat gebeurt niet omdat spreker niet door de details heen wil gaan, want hij had het wel voorbereid indien de commissie dit wel had willen behandelen. Hierbij dient heel indringend gesproken te worden over een aantal zaken en daarbij moet het onderzoek worden betrokken naar hoe met voorzieningen en reserveringen is omgegaan. De collega-gedeputeerde van spreker is bezig om te kijken of daarin helderheid kan worden verschaft, dus daarbij gaat het om zowel plannen als de effectmeting en de financiering. Het college heeft daar zojuist twee dagen intensief over gesproken en dat zal voor de Voorjaarsnota Plus nog eens gebeuren. Dat betekent dat de concrete invulling, het programma, zal worden doorvertaald naar geld, zodat dit op een transparante manier kan worden verantwoord. In de reserveringen zal spreker zelf ook nog iets meer moeten duiken. Waar spreker wel voor waarschuwt is dat infrastructuur, zoals wegen en kanalen, veelal langetermijnwerk inhoudt. Ook reserveringen en voorzieningen betreffen de lange termijn. Zojuist gaf een van de commissieleden aan dat er op een aantal terreinen opgeplust zal moeten worden, want niet alleen bij ambtenaren worden in de komende jaren de salarissen met dertien procent verhoogd, maar dat zal ook in de private sector absoluut aan de orde zijn. Dat betekent dat het consequenties zal hebben voor de kosten binnen deze portefeuille. Dat geeft spreker alvast even mee, zodat daar straks een uitgebalanceerde discussie over kan worden gevoerd. Dat komt in ieder geval terug in de staten. Is de ambitie niet teveel? In de beleving van spreker kan een ambitie nooit te veel zijn. De uitvoering kan wel te uitgebreid zijn en als de provincie daarin gaat zweven of dromen, dan hebben de staten de rol daarbij in te grijpen. Spreker is van mening dat dit college een zware ambitie moet hebben om een aantal uitdagingen in te vullen. Er werd er al één aangegeven, namelijk de onderschatting van het asfalt in de economische ontwikkeling. Spreker is van mening dat Drenthe daarbij een bijzondere impuls kan worden gegeven en hij wil de bescheidenheid van de Saksische taalstreek daarbij pareren door hier een extra impuls aan te geven en daar horen uitstraling en ambitie bij. In de uitvoering past het dan om sober en realistisch te zijn. Bij verkeersveiligheid wordt alles uit de kast gehaald en de fiets krijgt een brede plek. Spreker heeft vanmorgen de eer gehad om de Fietsroute+ officieel te openen. Het was één van de speerpunten om de fiets niet alleen als recreatief en toeristisch vervoermiddel op de kaart te zetten, maar ook als regulier transportmiddel voor school of werk te gebruiken. Vanmorgen zijn de Vries-Assenroute en de Rolde-Assenroute geopend. In de richting van Eelde zal eenzelfde initiatief worden ontwikkeld en hij stelt zich voor dat in de te ondertekenen intentieverklaring met Emmen eenzelfde initiatief wordt ontwikkeld, waarbij uiteraard aan de staten om cofinanciering zal worden gevraagd. Ook daar worden de gemeenten heel nadrukkelijk bij betrokken en dat geldt ook voor de financiering. Dat is voor spreker een belangrijk punt en dat gaat over aantrekkelijkheid en over veiligheid. Primair gaat het er echter om dat de gewone fietser, waaronder ouderen en studenten, op een aantrekkelijke manier de steden kan binnenrijden. De fiets heeft wat hem betreft dan ook een heel belangrijke rol te vervullen.

De heer KUIPER wijst erop dat er in de vorige periode een Fietsplan is bedacht, waarin nog meerdere uitgebreide zaken zijn opgenomen zoals combinaties van openbaar vervoer en fietsgebruik, maar ook veiligheid, verbetering van fietsroutes en voorrang van fietsers op auto's. Dat is dus een prima plan en hij hoort de gedeputeerde daar alleen zijdelings aan refereren. De gedeputeerde vergeet dat plan toch zeker niet?

Mevrouw SEINEN vraagt of zij uit de woorden van de gedeputeerde kan concluderen dat er bij de uitvoeringsagenda grote prioriteit zal worden gegeven aan de veiligheid van fietsers.

De heer BATS antwoordt bevestigend, want dit staat er ook in. De fietser is voor het college belangrijk. Dat wil alleen niet zeggen dat aan de andere mobiliteitsscenario's geen prioriteit wordt gegeven. In het begin heeft hij ook gezegd dat het college dit op een slimme manier wil doen, door dit aan elkaar te

koppelen. De Fietsroute+ is daar een heel aardig voorbeeld van, want dat is een lang fietstraject waar veel jongeren overheen gaan. Als er wordt gezegd dat er meer ongelukken gebeuren en dat de ratio stijgt, dan zit dat vooral in de jongerensector en betreft het die jongeren die vanuit de buitengebieden naar de steden komen. Daar heeft spreker veel aandacht voor en vanmorgen heeft hij deze fietsroutes ook met veel plezier geopend omdat alles is ingericht op veiligheid en een combinatie van openbaar vervoer,abri's en fietsenstallingen, dat wil zeggen alles om het niet alleen de fietser prettig te maken, maar ook mensen te enthousiasmeren om op die fiets te gaan.

Mevrouw SEINEN merkt op dat landelijk gezien onder de doelgroep ouderen juist veel verkeersslachtoffers vallen. Wat haar opviel was dat zij geen gegevens over vooral de verkeersslachtoffers in Drenthe kon krijgen. Kunnen die gegevens boven tafel komen?

De heer BATS antwoordt dat hij een rapportage heeft waarin de ongevallenratio's tot 2003 staan vermeld. Indien er cijfers zijn die actueler zijn, dan ontvangt spreker die graag. Dit heeft de aandacht van het college en wordt ook betrokken bij de planvorming en vormt daar onderdeel van. Indien alles integraal wordt ingeschoven in nieuwe plannen, bergt dat het risico in zich dat stukken helemaal niet meer leesbaar worden. Spreker heeft deze rapportage niet voor niets bij zich en hoopt dat dit de commissie voldoende geruststelt.

De heer KUIPER merkt op dat de gedeputeerde hier ongetwijfeld de komende periode aandacht aan zal besteden, maar de vraag is alleen wanneer.

De heer BATS antwoordt dat de commissie zeker nog van hem te horen krijgt wanneer hij daar op detail meer aandacht aan zal gaan besteden.

Mevrouw SEINEN heeft nog niet gereageerd op de motie Langenkamp, hoewel zij daar wel bij betrokken is geweest. Zij kan zich daar helemaal in vinden en vindt het een goede zaak dat direct na de zomervakantie de uitvoeringsagenda wordt behandeld alvorens er afspraken en convenanten met het Rijk worden gesloten. Zij attendeert op het feit dat zij heeft gevraagd naar een langetermijnagenda, zodat zij vroegtijdig naar de burgers kan en deze kan raadplegen.

De VOORZITTER wijst erop dat de lange termijnagenda onderwerp is van de vergadering van het presidium die morgen plaatsvindt. Spreekster vindt die langetermijnagenda een uiterst belangrijk instrument voor de staten. Zij concludeert dat de commissie positief is over het voorliggende stuk, maar het betreft geen statenstuk zodat het in de eerstkomende statenvergadering niet aan de orde zal komen.

De heer SLAGTER merkt op dat dan via een motie zal moeten worden geregeld dat er inspraakmogelijkheden komen. In de motie Langenkamp staat dat er inspraak moet komen, maar het gaat hem erom dat hij een voorbehoud kan maken bij het uitvoeringsprogramma, namelijk dat er in het najaar kan worden ingesproken voordat het uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld. Er moet dan ook een nieuwe motie komen waarin dit wordt vastgelegd.

De VOORZITTER wijst erop dat de heer Slagter zijn motie kan voorbereiden en inbrengen in de statenvergadering. De motie Langenkamp heeft, inclusief de beschrijving in de notitie van de wijze waarop deze motie wordt uitgevoerd, algemene instemming van de commissie. Zij verzoekt de werkgroep dan ook om haar werkzaamheden wat dat betreft door te laten gaan.

De heer BATS is het uiteraard eens met de motie Langenkamp. Hij zal niets zeggen over het tijdpad en het momentum, maar in die motie is door de commissie ook aangegeven dat daarbij ambtelijke ondersteuning nodig is voor het PVVP en in de breedte. Het is verstandig om daar bij de begrotingsbehandeling in juli rekening mee te houden, want een aanslag op het ambtelijk apparaat zou

spreker graag gekwantificeerd zien. Ook dienen de staten een beslissing te nemen of de keuze moet worden gemaakt zoals deze nu voorligt.

De heer SLAGTER merkt op dat er binnen de gelden voor de griffie, ook geld zit voor de staten om zaken te ontwikkelen.

De heer BATS antwoordt dat als het kosten zijn die diep in het ambtelijk apparaat snijden, dat begrotingsconsequenties heeft.

De VOORZITTER denkt dat de werkgroep voor het uitvoeren van haar werkzaamheden voldoende inzicht zal hebben om, in het geval te financiën een punt zijn, daar tijdig maatregelen voor te treffen.

De GRIFFIER merkt op dat er een misverstand aan het rijzen is, want het gaat hier nu nog om een voorontwerp van beide stukken. Het ontwerp komt nog wel degelijk in een statenvergadering in juli 2007 aan de orde, dus in die zin hebben de staten voldoende gelegenheid om aan te geven hoe zij met de Kadernotitie en de uitvoeringsagenda willen omgaan.

14. Businessplan OV-beleid 2007

De heer SLAGTER merkt op dat de aanleiding tot het opvoeren van dit agendapunt in het onderwerp lag dat zojuist is besproken. Er was nogal wat commotie over het voorgenomen plan van het opknippen van de GGD-concessie in Groningen en spreker werd benaderd door vakbonden en allerlei mensen die onrustig werden. Toen heeft spreker een mail gestuurd naar de partijen en de griffie om er een agendapunt van te maken in de zin dat het OV-bureau de commissie zou informeren waar het over gaat. Ten tweede is het gebruikelijk dat het OV-bureau elk jaar een businessplan opstelt. Misschien dat dit tegelijkertijd in de staten aan de orde komt, zodat dit besproken kan worden. Als hij het rapport van Rijnconsult leest, dan staat daarin dat ervoor moet worden gewaakt dat de politiek te dicht bij het OV-bureau in de buurt blijft en dat het OV-bureau geen organisatie in het luchtledige wordt die heel zelfstandig dingen gaat doen zonder dat de politiek daarover meepraat. Dat is een extra argument om het op de agenda te zetten. Over de inhoud kan hij nog wel iets zeggen, maar dat kan ook in de gewone ronde. Aangezien het businessplan een politiek stuk is, wil spreker daar ook nog graag met de gedeputeerde over praten. Als hij de enige is, is het snel klaar.

Mevrouw DATEMA is bij de presentatie de knip opgevallen die er zal worden gemaakt, met tegelijkertijd het samenvallen van het WVG- en schoolvervoer. Zij maakt zich daar toch zorgen om, want houdt dat in dat kinderen die van deur tot deur moeten worden vervoerd, nu bij een bushalte gedropt moeten worden en dan ook zelfstandig weer uit die bus moeten stappen? Of blijft het vervoer van deur tot deur? Dat is in de presentatie niet helemaal duidelijk geworden. Daarover maakt zij zich zorgen en zij vraagt om hiermee rekening te houden.

De heer KUIPERS kan met het overgrote deel van het plan voor 2007 instemmen. Het is een vervolg op ingezet beleid en daarin zit een duidelijke consistente lijn. Wat GroenLinks betreft kan het zeker geen kwaad om toch ook nog eens kritisch te kijken of een aantal zaken anders kan. Hij wijst op de presentatie van het bureau Bügel-Hajema, die in opdracht van de GroenLinks-fractie heeft gekeken naar een andere wijze van organiseren van het openbaar vervoer. In zijn optiek moeten er in Drenthe mogelijkheden komen om voor bepaalde doelgroepen in de samenleving zonder betaling gebruik te kunnen maken van het openbaar vervoer. Kort geleden werd bekend dat hiertoe inmiddels in Brabant een experimentele start is gemaakt en wat hem betreft nodigt hij het college nogmaals uit om de mogelijkheden wat betreft Drenthe te onderzoeken, desnoods in eerste instantie in een experimenteerfase. In het voorliggende plan wordt melding gemaakt van het combineren van doelgroepenvervoer. In de optiek van GroenLinks is dat zeker in het kader van doelmatigheid en milieueffecten zeer goed uitvoerbaar, maar hij denkt wel dat daar voorzichtig mee moet worden omgesprongen. Er zullen hoe dan ook doelgroepen

zijn die een specifieke aanpak en begeleiding nodig hebben. Het is ook uit berichten in de media duidelijk geworden dat niet alles in die zin kan worden gecombineerd, aangezien er dan problemen worden opgeroepen die niemand wil. Tot slot wordt er ook melding gemaakt van mogelijke combinaties van servicebussen, vrijwilligerswerk en werkgelegenheidsprojecten. Het is hem bekend dat hier een spanningsveld ontstaat tussen hen die beroepsmatig bezig zijn met het personenvervoer, namelijk de chauffeurs, en de vrijwilligers. Hoe denkt het college daarmee om te gaan, zodat wordt voorkomen dat dit tot ongewenste conflicten zal leiden?

De heer SLAGTER neemt het rapport van Rijnconsult gelijk even mee, want dit was opgenomen in de lijst van ingekomen stukken. Hij is zeer content met de vorderingen van het OV-bureau. Destijds is dat ingesteld en had hij behoorlijke bedenkingen om dit op afstand te zetten en zeggenschap te geven, maar de resultaten zijn positief en de basis daarvan, namelijk het maatschappelijk belang zoals dat is beschreven voor het openbaar vervoer, ondersteunt de PvdA van harte. De constatering is terecht dat het OV-bureau ervoor kiest om de aansturing van de vervoersbedrijven stevig in handen te houden, aangezien het doel is het leveren van kwaliteit. Overal kan namelijk wel marktwerking komen, maar die marktwerking moet wel kwaliteit leveren. Hij is blij dat het OV-bureau daar toezicht op houdt. Datzelfde geldt voor de ontwikkelfunctie. Het is goed dat het OV-bureau dat ook in handen houdt, want rondom Emmen was te zien dat een vervoersbedrijf aldaar het behoorlijk heeft laten zitten. Daar is hij zeer content mee en de bevindingen in het rapport van Rijnconsult wezen daar ook op. In dit lopende jaar wordt gewerkt aan het combineren van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer en daar is hij een groot voorstander van. Er moet worden gewerkt aan ontschotting, want niemand heeft er iets aan wanneer er naar een school meerdere busjes of taxi's rijden waarin slechts één kind zit. Daar moet intelligent mee worden omgegaan, dus spreker is daar gewoon voorstander van. Er zitten risico's in, want bepaalde groepen moeten niet bij elkaar in één busje worden gezet, maar binnen een bestek kan dat best worden geregeld. Over het samenspel met beleid op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling heeft hij al een en ander gezegd. Hij is blij dat het OV-bureau dynamische reisinformatie gaat oppakken, samen met die transferia, want dat zal het toch moeten worden om de mensen uit de auto te krijgen. Wat hem opvalt is dat er voornamelijk processen worden beschreven, terwijl hij juist voor 2007 een aantal zaken wil zien die SMART worden beschreven, zodat aan het einde van het jaar kan worden afgevinkt wat er dat jaar is gerealiseerd. Dat mist hij. Het tarievenbeleid is zeer flexibel en bevat een zevental mogelijkheden. Dat moet GroenLinks en de SP veel plezier doen, want gratis openbaar vervoer is mogelijk. Ten aanzien van de evaluatie van het OV-bureau door Rijnconsult heeft hij al een aantal dingen gezegd. Een ding viel hem op en dat was de opstelling van de GGD-overheden, de provincie Groningen en Drenthe en de stad Groningen. Toen hij het doorlas, merkte hij dat het college van GS van Groningen zwaar vertegenwoordigd was bij de ondervraging en dit college wil een veel grotere sturing en bemoeienis met het OV-bureau houden rondom Groningen dan Drenthe. Toen vroeg spreker zich af of dit ten koste ging van het Drentse. Is dit een onderwerp van gesprek binnen het dagelijks bestuur van het OV-bureau? Worden daar ook betere afspraken over gemaakt? Spreker vindt wel dat het OV-bureau de ruimte moet houden om beleid te maken en om keuzes te maken, want zij zijn de technische mensen op dat vlak en overzien alles. Hij is benieuwd hoe de verhoudingen binnen dat GGD-overleg liggen. Hij maakt zich daar zorgen over.

Mevrouw SEINEN wijst erop dat de heer Slagter zich in eerste termijn zorgen maakte over de zelfstandigheid van het OV-bureau en of de staten daar politiek te dicht bovenop zitten en vervolgens geeft de heer Slagter aan dat in het businessplan maar weinig SMART wordt gemaakt. Zij gaat er echter vanuit dat er een soort van raamcontracten met het OV-bureau zijn en dat zij één keer per vier maanden rapporteren over de voortgang, waarbij de resultaten worden weergegeven. Beleidsmatig kan de provincie aansturen op wat de provincie graag gerealiseerd wil zien. De staten bepalen daarbij wat en hoe het gebeurt, maar dat zal onderdeel moeten zijn van de convenanten die de gemeente sluit met het OV-bureau.

De heer SLAGTER antwoordt dat als statenleden nog meer willen worden geïnformeerd en zich nog meer met het beleid willen bemoeien, dan zal het anders moeten worden geregeld. Het is nu zo dat er een gemeenschappelijke regeling is ingesteld en daar zijn bevoegdheden en allerlei andere zaken bij neergelegd. Er zijn afspraken gemaakt over de miljoenen die daar naartoe gaan. Dat is het enige platform waar inhoudelijk over beleid wordt gepraat en anders is er niet, behalve indien er een nieuwe concessie komt en dan zal hij daar over meepraten. Het OV-bureau zal die concessies uitgeven, dus de staten moeten hun eigen democratische invloed op deze wijze benutten of vaker de gedeputeerde erbij roepen als over bepaalde onderwerpen wordt gesproken. In het dagelijks bestuur, waarin de provincie en de stad Groningen zitten naast de provincie Drenthe, heeft de provincie Groningen de neiging zaken te doorkruisen waarover afspraken zijn gemaakt. Is dat ook werkelijk zo?

De heer BATS antwoordt dat de besluitvorming rond het OV-bureau plaatsvindt in het algemeen bestuur. In het dagelijks bestuur van het OV-bureau zitten twee gedeputeerden van de provincies Groningen en Drenthe en een wethouder van de stad Groningen. Heel regelmatig vindt er overleg over een aantal zaken plaats. Een van die punten is hoe spreker als gedeputeerde van Drenthe vanuit zijn verantwoordelijkheid voor Drenthe ervoor kan zorgen dat hij die twee rollen aan elkaar plakt, namelijk en naar de staten toe verantwoording aflegt over het openbaar vervoer en de middelen die daaraan in Drenthe worden besteed en daarnaast in het algemeen verantwoordelijkheid draagt voor het OV-bureau. Ook in het dagelijks bestuur zijn er wel eens forse discussiepunten. Vooralsnog heeft spreker het gevoel dat partijen daar conform de insteek die is gekozen voor het OV-bureau wel uitkomen. Het is ook even wennen aan elkaar want ook Groningen heeft een nieuwe gedeputeerde als DB-lid op het OV-bureau. Dat geldt niet voor de wethouder van Groningen. De rol van spreker is ook die van gedeputeerde van de provincie Drenthe en op het moment dat spreker denkt dat het Drentse belang in het gedrang komt, dan komt hij bij de staten terug. Het gaat hem ook uitdrukkelijk om het openbaar vervoer en alle zorg daaromheen in het Drentse. Op het moment dat wordt gerefereerd aan de concessie die een poos in de tijd is opgeschoven, dan betreft het de concessie die aan het Groninger gebied raakt. In totaal gaat het om drie concessies in het Groninger en Drentse OV-gebied en voor Drenthe is dat voor het groot-schalige vervoer met Arriva.

De heer SLAGTER gaat het niet zozeer om wat er in Groningen gebeurt, hoewel dat een relatie heeft met de pilot in Zuidwest-Drenthe, maar hij stoelt zijn mening op het rapport van Rijnconsult en daarin leest hij over de argwaan die er is ten opzichte van het openbaar vervoer en het ingrijpen en de conflicten die er zijn geweest rondom de stad Groningen. Daarin bespeurt hij toch een wat andere houding ten opzichte van het openbaar vervoer dan in het Drentse.

De heer BATS heeft dit ook gelezen en hij heeft in zijn eerste week toen dit dossier op zijn tafel werd gelegd, direct contact gehad met de andere leden van het DB en vervolgens een vergadering belegd. Zelfs vanochtend heeft spreker nog met collega Bleker in Groningen contact gehad dat er naast wat andere inhoudelijke punten, het evaluatierapport snel zal worden opgepakt en zal worden gekeken hoe de provincies Groningen en Drenthe en de stad Groningen elkaar kunnen vinden op een manier zoals deze partijen dat ooit met elkaar hebben afgesproken. Als partijen van die koers dreigen af te raken, komt spreker bij de staten terug.

Ten aanzien van het afvinken van een lijst met SMART geformuleerde zaken om te kijken wat er is bereikt, bekent spreker persoonlijk dat in de startfase waarin hij met het OV-bureau verkeert, de ontwikkelingen die het OV-bureau heeft doorgemaakt en de producten die er door hen op de markt zijn gebracht, er goed wordt geluisterd naar de klant die vervoer wil en daarvoor ook moet betalen. Gratis vervoer bestaat dan ook niet, want links- of rechtsom betalen burgers hier toch echt zelf voor. Daarvan denkt spreker dat het in deze fase niet slim is om een vinklijstje te maken, aangezien dat een soort van schijnwerkelijkheid creëert. Liever komt spreker terug bij de staten met de verslagen en het businessplan in de vorm zoals die er nu ligt. Ook komt spreker graag bij de staten terug met alle reacties die het college heeft gekregen op de kwaliteit van het openbaar vervoer en de ontwikkeling ervan, dan met een lijstje waarop al dan niet vinkjes kunnen worden gezet. Spreker worstelt dus enigszins met het verzoek

om een dergelijk lijstje te maken, tenzij daarvoor de komende tijd een concreet voorbeeld kan worden gegeven waaruit blijkt wat de staten de komende tijd graag geturfd willen zien omdat het het zoekproces van de staten vergemakkelijkt naar de effecten van het OV-bureau. De staten moeten spreker daarbij echter helpen, want anders kan het best zijn dat hij met de verkeerde dingen op pad gaat.

De heer SLAGTER merkt op dat er sprake is van ontwikkelingen en dat snapt hij wel, maar er zijn ook zaken waar concreet afspraken over gemaakt kunnen worden. Dat zal ook integraal moeten als het gaat om transferia, ketenmobiliteit en fietsen. Er kan dus worden gezegd dat het eerst een aantal jaren om Emmen of Assen wordt gedaan. Daar kunnen dan wel concrete afspraken over worden gemaakt en de staten kunnen elkaar in de ogen kijken en vaststellen of de dingen wel worden gedaan die de staten willen doen. Er zullen ontwikkelingen zijn zoals bepaalde projecten, waarbij de staten het eerst een paar jaar moeten aanzien om te kijken hoe dat gaat. Volgens spreker zijn er op het gebied van ICT bijvoorbeeld best afspraken te maken.

De heer BATS legt het bij de commissie terug door te vragen of de staten dan een aantal prioriteiten kunnen benoemen binnen de plannen zoals die er nu liggen, waarvan de staten aangeven dat zij dat de komende tijd nu eens uitgewerkt willen zien. Dan past dat ook in de controlerende rol van de staten om daarover met spreker in debat te gaan.

Mevrouw SEINEN begrijpt het nog niet helemaal. Zij stelt zich voor dat er met een OV-bureau voor meerdere jaren prestatieafspraken worden gemaakt en dat is meer dan alleen maar een afvinklijstje. Zo wordt dat ook gedaan met maatschappelijke organisaties die subsidies krijgen, want die moeten de prestaties die zij leveren ook kunnen verantwoorden. Zij stelt zich voor dat op dezelfde wijze met het OV-bureau een convenant wordt gesloten en uiteindelijk is dan de vraag of het bureau de daaruit voortvloeiende afspraken nakomt. Dat is meer dan een afvinklijstje.

De heer BATS antwoordt dat hij het dan anders heeft begrepen. Op dit moment is spreker in overleg met het OV-bureau om ervoor te zorgen dat de administratieve organisatie en interne controle dermate op gang wordt gebracht dat het OV-bureau straks structureel op de prestatieafspraken die met het OV-bureau worden gemaakt kan worden afgerekend. Dat komt er dus aan, maar spreker moet wel enige ruimte krijgen in het ontwikkelingsproces van het OV-bureau en wil het bureau ook niet alleen maar laten verworden tot een democratisch instituut dat alleen dergelijke zaken regelt. Op lange termijn zal dat wel moeten, want er gaat enorm veel geld in om vanuit de BDU, de provincie en ook richting reizigers vindt hij dat het OV-bureau dat verplicht is. In die vorm komt dat eraan. Ten aanzien van beroepskrachten en vrijwilligers wijst spreker erop dat hij er voorstander van is dat openbaar vervoer wordt aanbesteed. Dat betekent dat in de drie concessies die spreker ziet en waarvan er nu één iets vertraagd is en waarbij er een bespreking is om een tweede concessie te gaan uitgeven, er nog even de vraag ligt of daar op een goede manier uit wordt gekomen en die concessie kan worden aanbesteed. Het is zo dat het college het aan de partij die inschrijft overlaat en dan conform een zwaar pakket aan voorwaarden, uiteindelijk gaat gunnen. Dat is niet zo omdat het college dat graag zo wil, maar omdat het ook zo moet. Voor concessies op aanbestedingen is zware wetgeving van kracht en dat moet worden gecombineerd met de wensen van staten en de minister. Daarnaast is er nog de verantwoordelijkheid voor gemeenten als het om de WMO gaat. In het aanbestedingstraject wordt dus aan de ene kant gekozen voor het aanbestedingstraject en aan de andere kant zal hij kijken wat op dit moment de stand van zaken is. Hij weet dat het OV-bureau in onderhandeling is met veel gemeenten en dat niet alleen de provinciale financiering wordt gekoppeld aan gemeentelijke financiering, maar dat ook WVG- of andersoortig WMO-vervoer slim aan elkaar kunnen worden gekoppeld. Hij heeft op dit moment die stand van zaken zeker niet, maar hij neemt de gemaakte opmerkingen wel mee. Er zit in dit geheel heel duidelijk ook een rol voor de gemeenten en op de vraag van de PvdA waar problemen zouden kunnen ontstaan, dan zou het kunnen dat gemeenten aangeven dat de provincie aan het WMO-beleid raakt en dat dit als onderhandelingspunt wordt meegenomen. De insteek is dat op een slimme en sociale manier naar mobiliteit en openbaar vervoer wordt gekeken, maar spreker moet in overleg met het OV-bureau wat op dit moment de stand

van zaken is en waar gemeenten bereid zijn om daarin samen te werken. Drenthe staat hierbij te popelen, maar hij weet niet hoe de situatie in stad en provincie Groningen is. In dit geval is de aanbesteding een bundeling van het Noord-Drentse en Groninger gebied. Hij moet dit navragen en zal daar nog op terugkomen in de commissie.

De heer KUIPERS reageert naar aanleiding van de inbreng van de heer Slagter. De heer Slagter komt met een aantal zaken aandragen die zonder meer de instemming en sympathie van de fractie van GroenLinks hebben, alleen vindt hij het vreemd dat deze op dit moment door de PvdA worden ingebracht, terwijl een paar maanden geleden de GroenLinks-fractie met dezelfde zaken een discussie wilde voeren, maar dit met steun van de fractie van de PvdA van de agenda is gevoerd. Ook toen wilde de GroenLinks-fractie spreken over slim openbaar vervoer, ICT en dergelijke, maar op dat moment was er geen behoefte aan om daarover te discussiëren en werd het van de agenda afgehaald. Hij is blij dat de PvdA nu dus toch het inzicht heeft dat hier nader over moet worden gesproken, dus wat dat betreft is er mogelijk sprake van voortschrijdend inzicht.

De heer SLAGTER wijst erop dat het voorstel van GroenLinks alleen ging over openbaar vervoer wat gratis is in de ruimste zin van het woord. Spreker heeft al gezegd dat gratis niet bestaat en dat dit ook geen kwaliteit is. Het ging dus om een heel ander gesprek en voor het overige is hij het helemaal met de heer Kuipers eens.

(De voorzitter schorst de vergadering van 17.02 tot 17.33 uur).

15. Brief van het college van GS van 28 maart 2007 over bevolkingsprognose Drenthe 2006

De heer BOMHOF wijst erop dat dit rapport over de bevolkingsprognose samenvalt met een aantal andere rapporten, zoals het rapport over de noordelijke arbeidsmarktverkenning en het tussentijds sociaal rapport dat bij de Statencommissie Cultuur en Welzijn op de agenda staat. Als hij die drie rapporten leest en er dan de krant van de Kamer van Koophandel bij pakt van de afgelopen week, dan ziet hij dat er een trend is die nog eens wordt bevestigd in 2006 maar die hij eigenlijk al kent, namelijk dat er een verschuiving optreedt in de leeftijdsopbouw. Er komen onder de 60 jaar steeds minder inwoners en de vergrijzing boven de 60 jaar neemt sterker toe. Drenthe springt er op zich nog redelijk positief uit, maar als hij kijkt naar Groningen en Friesland dan is te zien dat het migratiesaldo in Drenthe behoorlijk positief is, terwijl het zich in Groningen en Friesland in negatieve zin manifesteert. Dan is het de vraag wat er met deze cijfers moet worden gedaan die hij eigenlijk al kent en die een trend aangeven die niet anders is. In dat geval mag ervan worden uitgegaan dat er meer op de vraag van ouderen zal moeten worden ingegaan, zoals de behoefte aan meer wonen met de combinatie van welzijn en zorg, leeftijdsbestendige woningen, recreatiemogelijkheden en meer onderwijsmogelijkheden. Zoiets zal ook zijn vertaling krijgen, maar de nadruk ligt nu nog op een vertaling in de bestaande kaders. Hij denkt daarbij aan de woonplannen, het POP, de Structuurvisie, afspraken met de woningbouwcorporaties, maar ook de provinciale campagne ten aanzien van wonen, werken en recreëren en dat daarbij duidelijk wordt ingegaan op de doelgroepen die kunnen worden benaderd. Gezien het vorenstaande heeft dit rapport voor de VVD-fractie eigenlijk niet zoveel nieuwsaarde, maar het geeft wel aan wat er precies gebeurt, waar de staten attent op willen zijn en wat de staten het college moeten meegeven om de komende jaren te doen.

Mevrouw SEINEN is wakker geschud door het rapport. De conclusies die in het rapport zijn getrokken zijn dat de woonbehoefte in Drenthe licht stijgt. Er is verder behoefte aan herstructurering, verbouw, sloop en herbouw en er is een ander type woning nodig. Vooral is er behoefte aan levensloopbestendige en duurzame woningen. In het rapport worden een aantal aanbevelingen gedaan, namelijk om het provinciaal beleid en gemeentelijk beleid op grond van de prognoses bij te stellen en daarnaast gaat de groep van zestigers en zeventigers enorm groeien. Zij vindt dat daarop moet worden geanticipeerd. Zij heeft dan ook een aantal vragen voor het college. Neemt het college de aanbevelingen over die in het

rapport zijn benoemd? Op welke wijze wordt het provinciaal beleid bijgesteld? Dit is een Drentse prognose maar voor de uitvoering van de woningbouwopgave in het regiovisiegebied Groningen-Assen is het noodzakelijk ook de Groningse bevolkingsprognoses te kennen. Is het college bereid die prognoses aan de commissie aan te bieden? De rapportage is relevant voor verschillende beleidsterreinen, zoals economie, onderwijs, welzijn en zorg. Zij vraagt het presidium om dit in te brengen, zodat het ook in andere Statencommissies kan worden behandeld.

Mevrouw VAN DE VIJVER heeft het rapport op 27 april 2007 gelezen en dat was op de verjaardag van prins Willem Alexander. Ineens dacht zij aan de dag dat hij werd geboren en spreekster zat toen in de vierde klas van de lagere school. Zij weet nog dat zij toen leerde dat Nederland elf miljoen inwoners had. Dat is al snel 16 miljoen inwoners geworden en op enig moment was de voorspelling dat Nederland 25 miljoen inwoners zou hebben. Zij moet er niet aan denken hoe Nederland er dan zou hebben uitgezien. Die mensen zouden zich voornamelijk hebben geconcentreerd in het westen, maar ook in Drenthe zou dat merkbaar zijn geweest. Gelukkig is dat niet uitgekomen, maar een bevolkingsprognose is dan ook te vergelijken met een weersverwachting. Voor één dag klopt de prognose meestal wel, voor de tweede dag is het al niet meer zo geweldig en als wordt gevraagd welk weer het volgende week wordt, is er een zeer beperkte kans dat de prognose ook inderdaad uitkomt. Dat heeft zij de afgelopen tijd ook wel gemerkt, want demografen doen ook verschillende uitspraken en zij voorspellen dat de bevolking nu redelijk snel zal krimpen. Het is dan ook zaak om dit rapport zeer ter harte te nemen en te kijken naar de aanbevelingen, maar dit soort onderzoeken ook zeer regelmatig te laten doen dan wel van anderen ter harte te nemen en daarmee als provincie ook zelf trendwatcher te zijn. In de aanbevelingen kan zij zich volledig vinden, maar zij zou graag zien dat bij allerlei andere voorstellen, besluiten en voornemens die deze provincie neemt steeds een paragraaf wordt gewijd aan de demografische ontwikkelingen. Of er nu een beslissing wordt genomen over een nieuw theater, over snelwegen of over nieuwbouw in welke vorm dan ook, dan zal altijd weer die demografische ontwikkeling een belangrijke input vormen.

De heer KUIPER herhaalt niet wat is gezegd, maar is teleurgesteld over dit rapport. Drie kwart jaar geleden heeft hij een rapport uitgebracht waar in deze commissie ook nog over is gepraat. Er is een afspraak gemaakt om daar een vervolg aan te geven en er is een studiedag geweest die is georganiseerd door het college. Vlak voor de verkiezingen is er ook een studiemiddag geweest in Roden waar het een en ander op een rijtje is gezet en dan staat er in de aanbevelingen dat woningbehoefte, arbeidsmarkt, welzijn, zorg, onderwijs, recreatie en leefbaarheid belangrijk zijn om naar te kijken. Als hij dan het stuk doorleest dan staat er alleen over woningbehoefte een paragraaf, over beroepsbevolking en over welzijnsvoorzieningen. Wat dan is vergeten, is dat er ook invloeden zijn op de mate waarin er openbaar vervoer beschikbaar is, waarin er kan worden gerecreëerd, gezondheidszorg aangeboden kan worden en wegen worden aangelegd. Door de PvdA is er vanmiddag nog betoogd dat openbaar vervoer en ruimtelijke ontwikkelingen met elkaar moeten worden gecombineerd. Dergelijke zaken, namelijk hoe de invloed van het ene beleidsterrein doorwerkt in het andere beleidsterrein, zouden op een goede manier moeten worden beschreven, juist als het om de verdere toekomst gaat en in combinatie met demografische ontwikkelingen moet dat helemaal. Op pagina 22 staat een opmerking over een gewogen gemiddelde. Dat is een techniek om te kijken hoe tot een bevolkingsprognose wordt gekomen. Er is een arbitrair uitgangspunt genomen door de jaren 2004 en 2005 het zwaarst mee te nemen. Het is hem volstrekt onduidelijk waarom dat is gebeurd, met als gevolg dat er in de regiovisie Assen-Groningen een situatie ontstaat dat een extra wijk wordt gebouwd waar maximaal 7.000 woningen moeten komen en dat aantal is gebaseerd op een getal dat naar zijn idee volstrekt uit de lucht is gegrepen en daardoor is op dit moment ook te zien dat er een zich zelf vullend vooruitzicht ontstaat. De omgeving van Roden-Leek wordt dan ook gebaseerd op een bevolkingsprognose waarbij de provincie aangeeft dat het belangrijk is om die huizen te gaan bouwen. Waar is dat nu precies op gebaseerd? Welke techniek is er gebruikt om tot die aantallen te komen? Voor spreker is die techniek zeer arbitrair.

Mevrouw VAN DE VIJVER heeft een aanvulling die precies aansluit op de laatste vraag van de heer Kuiper. Op pagina 9 staat een tabel die van belang is voor de twee gemeenten in de regiovisie. On-

danks dat daar kennelijk zoveel huizen moeten worden gebouwd, is de prognose voor 2030 dat het bewonertal daalt. Hoe kan het nu dat wanneer daar 7.000 woningen worden gebouwd, het inwonertal daalt?

De heer SLAGTER wijst erop dat de plannen in de regiovisie, waarin de externe instroom staat ingepland, niet is meegenomen in deze berekening.

De heer KUIPER wijst erop dat het hier om een gewenste ontwikkeling gaat die wordt afgezet tegenover de natuurlijke ontwikkeling. Dat zijn dus zaken waar hij het over heeft. Waar worden die cijfers op gebaseerd? Op pagina 22 staat dat dan de jaren 2005 en 2006 het uitgangspunt zijn en dat is voor spreker een arbitraire insteek. Er zou net zo goed voor een heel andere insteek kunnen worden gekozen en daar komt nog bij dat in Emmen planmatig wordt gekeken naar de bevolkingsontwikkeling en daar worden ook de plannen op gebaseerd om huizen te gaan bouwen en dat is in dit verhaal volstrekt gepasseerd.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat zij het met de heer Kuiper eens is dat hij is teleurgesteld in dit rapport. Het is maar net wat de lezer van het rapport verwacht. Indien dit rapport in ogenschouw wordt genomen dan is het gewoon een klinisch en kwantitatief rapport. Het is niet meer maar ook niet minder. Het rapport pretendeert namelijk ook niet meer te zijn, want er zijn heel veel onderzoeken. Waar zij vooral op zit te wachten is het rapport van het bureau ABF, dat op dit moment druk doende is om een daadwerkelijk kwalitatief-kwantitatief onderzoek te doen, waarbij het niet alleen om bevolkingsprognoses gaat, maar ook over zaken als leefstijl, infrastructuur, recreatie en dergelijke. Het gaat daarbij om de gehele integrale benadering die nodig is om te weten wat er kan worden verwacht. Dit rapport pretendeert ook niets meer en minder.

De heer KUIPER vraagt of het dan geen overbodig rapport is.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het laatste onderzoek in 2002 is gedaan, dus zij vond op enig moment dat het weer tijd werd om een dergelijk onderzoek uit te voeren, maar met in het achterhoofd dat het bureau ABF heel druk bezig is met dat kwaliteitsonderzoek. Wat haar dan verbaast is de opmerking van de heer Kuiper over de regiovisie, want daarin slaat hij de plank mis, want als geen ander weet de heer Kuiper dat in één van de laatste statenvergaderingen van de vorige periode de heer Swierstra uitvoerig een verhaal naar aanleiding van opmerkingen van de ChristenUnie naar voren heeft gebracht over de betekenis van de cijfers voor de regiovisie richting 2030 en wat het betekent voor de woningbouw in het regiovisiegebied. Er is toen ook heel duidelijk gesteld dat er een onderzoek zou komen, dat er wordt gemonitord in dat gebied en dat ook de ABF-cijfers daarnaast zullen worden gelegd. Indien mocht blijken dat die cijfers van dien aard zijn dat er cijfers bijgesteld moeten worden, dan gaat dat ook gebeuren. Als zodanig is de heer Kuiper nu dan ook veel te vroeg om in het kader van de regiovisie dit rapport te gebruiken en te vragen waar de provincie mee bezig is, want dan slaat hij de plank mis. Dat komt namelijk pas in een later stadium aan de orde en spreker begrijpt best dat hij dit rapport wil aangrijpen om het daar even over te hebben, maar dat staat op dit moment hier even los van. Zij snapt dan ook de opmerking van de heer Bomhof dat dit rapport weinig nieuws bevat omdat daarover dagelijks in de kranten valt te lezen. Mevrouw Seinen vraagt wat het college met de aanbevelingen doet. In de vorige statenperiode is al een bepaald traject in gang gezet als het gaat om wonen, welzijn en zorg. Die trend zet zich door en daar zal het college ook verder mee gaan. Allerlei andere zaken die uit het rapport van ABF zullen komen, zullen worden meegenomen om de Structuurvisie handen en voeten te geven en dan moet er dus wel rekening worden gehouden met de aannames en cijfers die dit rapport en het rapport van ABF zullen bevatten.

Mevrouw SEINEN vraagt of het rapport van ABF verder kijkt dan alleen Drenthe, want Groningen en Drenthe vormen toch enigszins een eenheid. Zij kan zich voorstellen dat dan breder wordt gekeken dan alleen naar de Drentse situatie.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat dit klopt, want ook daar wordt het regiovisiegebied aan gekoppeld. Bureau ABF doet onderzoek voor zowel Groningen als Drenthe.

Mevrouw SEINEN vraagt wanneer het rapport van bureau ABF wordt verwacht.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het een heel uitvoerig onderzoek is en dat het rapport aan het einde van dit jaar kan worden verwacht.

De VOORZITTER merkt op dat er nog een vraag van mevrouw Seinen was om dit rapport ook in de andere statencommissies te bespreken en dat als voorstel in het presidium aan te kaarten, maar gehoord de discussie concludeert spreekster dat er beter kan worden gewacht op het verschijnen van het rapport van bureau ABF. Zij zal samen met de heer Slagter deze visie in het presidium neerleggen en in de gaten houden dat tegen die tijd het rapport van ABF ook in de andere statencommissies wordt besproken.

16. Brief van het college van GS van 28 maart 2007 over starters op de koopwoningmarkt

De heer MEDEMBLIK heeft het rapport met veel genoegen gelezen. Het zat ook degelijk in elkaar. Het rapport is naar aanleiding van een motie die in juni 2006 is ingediend, verschenen. Dat is een helder verhaal en kijkend naar de oorspronkelijke vraagstelling verbaast het hem niet dat er met een neen wordt geantwoord. Hij is benieuwd naar het feit dat het college zegt dat het op een andere manier instrumenten wil gebruiken om vraag en aanbod op het gebied van starterswoningen op elkaar af te stemmen. Welke instrumenten zijn dat en als dat nog niet bekend is, wanneer kan hij daarover meer vernemen?

De heer LAMMERS waardeert dit gedegen rapport dat hij met genoegen heeft gelezen. Uit het rapport blijkt wel hoe gedifferentieerd de problematiek is in de verschillende gemeenten in Drenthe. Hij was verbaasd dat er een knelpuntenpot was van 4.000 woningen en dat nu halverwege de periode dat die knelpuntenpot loopt, er nog maar 5 procent is gebruikt. De constatering wordt wel in het rapport gedaan, maar de verklaring hoe dat komt, mist hij. Kan hij daar nog een toelichting op krijgen? Verder blijkt uit het rapport dat ook van die knelpuntenpot gevarieerd gebruik wordt gemaakt. In sommige gemeenten is dat heel veel, in andere niet of nauwelijks. Het CDA kan zich vinden in het zoeken naar oplossingen op maat.

De heer KUIPER wijst erop dat, zo is tijdens een werkbezoek gebleken, voor een gering bedrag, namelijk voor € 435,- per maand een duurzaam gebouwd huis beschikbaar is, die met nul energielasten per jaar kon opereren. Dat onderdeel mist hij in dit rapport omdat op het gebied van duurzaam bouwen ook met woningbouwcorporaties en gemeenten een heel duidelijke afspraak kan worden gemaakt, dus zijn aanbeveling zou zijn om daar ook nog wat aandacht aan te besteden.

De heer BOMHOF merkt op dat de gehele starterproblematiek valt en staat met te weinig betaalbare huurwoningen en te weinig betaalbare koopwoningen. Op een of andere manier slagen niet alle gemeenten er in voldoende mate in om die beide aan te bieden voor de starters. Het betreft hier koopwoningen van € 150.000,- tot € 200.000,-. Daar waar te weinig van dit soort woningen zijn is er een behoefte bij starters om op die markt te komen, maar onvoldoende middelen hebben om dat te doen. Vandaar komt dan de vraag op of er ook een starterlening is te regelen via een revolving fund. Inmiddels zijn er vijf Drentse gemeenten die een dergelijk fonds kennen en dan komt de vraag naar voren of de provincie Drenthe daar ook eens niet over moet gaan nadenken. De VVD-fractie denkt dat er voor de provincie op dat vlak geen rol is weggelegd. Er zijn namelijk al vijf gemeenten in Drenthe die een dergelijke starterlening kennen en dat geld kunnen gemeenten op een goedkope manier lenen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en vervolgens doorschuiven naar de starters. Dat geld komt vervolgens ook

weer terug via rente en aflossing. Indien vijf gemeenten in Drenthe dat al doen, waarom zouden de andere zeven gemeenten dat dan niet kunnen en zou de provincie Drenthe daarin een rol moeten vervullen? De provincie Limburg doet niet anders dan geld lenen en het vervolgens door een soort trechter naar de gemeenten doorsluizen, die het vervolgens voor startersleningen beschikbaar kunnen stellen. De aandacht van de VVD is dan ook vooral gericht om te kijken hoe gemeenten en corporaties kunnen worden bewogen tot die goedkopere woningen in zowel de huur- als de koopsector. Daar zijn allerlei varianten voor, zoals goedkope grondprijzen en allerlei tussenvormen van woningen. Waarom is het nu zo moeilijk om in een aantal Drentse gemeenten tot dat aantal te komen?

De heer SLAGTER is het duidelijk geworden dat de oorzaken die dit probleem voortbrengen, niet weg te nemen zijn. Dat heeft te maken met het feit dat de overheid al jaren geleden beleid uit handen heeft gegeven en afhankelijk is geraakt van allerlei marktpartijen. De marktpartijen kiezen voor die zaken die direct iets opleveren en dat zijn niet de mensen die moeten starten met heel weinig geld. Een ander probleem dat zich voordoet is dat er onvoldoende doorstroming is en dat is zowel in de huur- als koopsector te zien. De heer Bomhof zegt dat er te weinig betaalbare koopwoningen zijn, maar dat is niet het geval, want die zijn er voldoende maar die komen niet vrij omdat mensen het leuk vinden om lage woonlasten te hebben en veel op vakantie te gaan. De achterblijvende woningproductie speelt ook een rol en al vele jaren loopt de provincie amechtig achter de eigen doelstellingen aan. Er wordt gedacht aan startersleningen, zoals in de provincie Limburg of bij vijf Drentse gemeenten. Het mechanisme van startersleningen is dat de overheid zich aanpast aan de situatie op de markt en dat mensen toch mee kunnen doen met het betalen van hoge prijzen voor een starterswoning. Dat daarmee mensen worden opgezaald met hoge schulden en lang vast zitten aan deze situatie, is iets waarvan hij zich afvraagt of de overheid dat moet willen. Op provinciaal niveau is het al helemaal een beperkt middel, want het kost veel geld en wat de provincie doet is slechts een plus zetten boven de gemeentelijke regeling. Wat hij heeft gelezen over Limburg is dat het daar ook helemaal niet zo voorspoedig gaat en dat het overleg met de gemeenten en corporaties vast zit omdat de problemen waar spreker het over heeft, daar ook voorkomen. Belangstellende provincies zijn dan ook zeer aarzelend om hieraan te beginnen. Startersleningen zijn ook een tijdelijk instrument, want niet ieder jaar kunnen er miljarden in leningen worden gestoken. De andere kant is het drukken van de kosten, namelijk door goedkoper te bouwen, kleinere kavels te maken en allerlei varianten toe te passen. Daar wordt nu over gesproken en alle varianten die hier worden aangegeven gaan over het drukken van die kosten. Doorstroming in de huursector lukt al helemaal niet en in de koopsector is het ook moeizaam. In convenanten tussen gemeenten en corporaties kan worden gekeken of hierin stappen kunnen worden gemaakt, maar de provincie is erg afhankelijk van de vraag of die partijen hieraan mee willen werken. De rol van de provincie is de problemen in beeld te brengen en daarom is dit rapport heel goed. Wat de provincie moet doen is gemeenten en corporaties activeren en dan zou hij dezelfde strategie volgen als bij welzijn en zorg, namelijk de gemeenten binden aan convenanten. Hij stelt dan ook voor om met corporaties en gemeenten om tafel te gaan zitten en gezamenlijk plannen voor Drenthe te ontwikkelen. Beide partijen dienen dan convenanten af te sluiten, zodat in vier of vijf jaar een stuk of 500 van dergelijke starterswoningen worden gebouwd. Ook zou de provincie jonge mensen beter moeten informeren over welke mogelijkheden zij hebben. Bovendien moet een ding niet worden vergeten en dat is dat niet iedereen een huis hoeft te kopen, want er is ook nog een huursector.

Mevrouw HAARSMA dankt de commissie voor de waardering voor het rapport. Het college is ook blij met het rapport en met de motie die destijds door het CDA is ingediend. Er was eerst wat misverstand over, alsof het college de startersproblematiek niet serieus zou nemen. Op dit moment heeft het college heel goed in kaart en in beeld wat er aan de hand is en er is ook geconstateerd dat het een heel complexe materie is. Spreekster gaat hier geen theoretische verhandeling houden over wat een starter is, want daar kan heel lang over worden gediscussieerd. Het gaat om het drukken van de kosten en om woningaanbod voor een doelgroep die de woningmarkt op wil en carrière kan maken op de woningmarkt. Het huidige college neemt wonen serieus en vooral als het gaat om gedifferentieerd wonen. Het gaat dus niet alleen om het wonen van mensen met een smalle portemonnee, maar ook om mensen

met een dikkere portemonnee, zodat de doorstroming tot stand kan worden gebracht. Wat gaat het college nu doen met dit prachtige rapport? Het gaat de hele vergadering al om de Voorjaarsnota Plus en wat het college al gedaan heeft is dat er in ieder geval ambtelijke capaciteit is ingehuurd. Er is een speciale medewerker aangesteld die dit rapport heeft opgesteld en spreekster zal serieus aan de slag gaan met gemeenten, woningbouwcorporaties en ontwikkelaars om de woonproblematiek aan te pakken. Het is niet eenvoudig en zij pretendeert niet om het probleem dat in heel Nederland speelt even in Drenthe op te lossen, maar het is voor haar te gemakkelijk om met een starterlening te gaan werken en te zeggen dat mensen geld kunnen lenen. In het rapport staat duidelijk dat dit geen soelaas biedt. Spreekster heeft regelmatig contact met de wethouder van Borger-Odoorn en in die gemeente is er ook een starterlening. Van hem hoort zij dat heel weinig gebruik wordt gemaakt van die lening. Mensen met een bepaald inkomen die onvoldoende verdienen om bepaalde hypotheeklasten op te kunnen brengen, durven het niet aan om dit alsnog binnen handbereik te brengen met behulp van een starterlening. Het knelpunt zit hem dus in het prijspeil van een koop woning en er zal ook in de sociale huursector iets moeten gebeuren, want het gaat niet alleen om koopwoningen. Vandaar dat de provincie aan tafel moet met de verschillende spelers in dit veld en om een eerste aanzet te geven is het haar voornemen om na de zomervakantie in het vroege najaar een studiedag te organiseren met alle partijen die zij zojuist heeft genoemd om te kijken hoe aan de hand van de inbreng van de verschillende deskundigen en alle ontwikkelingen die gaande zijn, om die ontwikkelingen ook in Drenthe te beoordelen en te bekijken. Daaraan gekoppeld zal ook een prijsvraag worden uitgeschreven voor een duurzame, uiteraard goedkope en kwalitatief hoogwaardige starterswoning. Dat gebeurt niet vrijblijvend, want de provincie wil met de gemeenten en de corporaties een convenant sluiten en als spreekster het woord duurzaam noemt, dan loopt duurzaamheid als rode draad door alle activiteiten van het collegeprogramma heen.

De heer KUIPER merkt op dat als er dan een rapport over dit soort zaken wordt gemaakt, er een paragraaf in op moet worden genomen waarin wordt beschreven hoe aan het criterium van duurzaamheid wordt voldaan.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat er zojuist een nieuw college is aangetreden dat al druk bezig is met duurzaamheid. Dit rapport is in de vorige statenperiode tot stand gekomen en ging sec om de startersproblematiek. Dat probleem wordt dus echt aangepakt. Dit college neemt wonen voor iedereen volstrekt serieus en dan gaat het om wonen voor verblijfsgerechtigden en sociale huur. Er zal moeten worden gezorgd dat er doorstroming is, want anders zullen knelpunten blijven bestaan. Spreekster heeft ook contacten in de provincie Limburg met collega's en gemeenten en zij heeft begrepen dat de starterlening daar een heel moeizaam verhaal is. Dit onderwerp is ooit op de agenda gekomen omdat minister Dekker van het Ministerie van VROM extra geld gaf. Indien de provincie dus € 5 miljoen gaat investeren doet het Rijk er eenzelfde bedrag bij, maar gebleken is dat daarmee hoogstens 230 mensen kunnen worden geholpen. Spreekster vindt dat een druppel op een gloeiende plaat en legt zichzelf dan ook liever de taakstelling op dat dit nieuwe college aan de slag gaat met alle partijen en draagt er zorg voor dat er over vier jaar daadwerkelijk kan worden gezegd dat met de gemeenten in ieder geval sociale huur en starterswoningen hoog op de agenda staan en dat er ook vele zijn gebouwd. De provincie bouwt zelf niet, maar spreekster maakt er een serieuze taak van om daarover met gemeenten en corporaties de strijd aan te gaan. Daarnaast zit er nog veel meer aan te komen, maar het voert te ver om daar nu op in te gaan. Het is echter menens als het gaat om wonen voor alle doelgroepen in Drenthe.

17. Sluiting

De VOORZITTER dankt iedereen en sluit de vergadering om 18.10 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 13 juni 2007.

, voorzitter

, commissiegriffier

Toezegging, gedaan in de vergadering van de statencommissie Omgevingsbeleid op woensdag 9 mei 2007 in het provinciehuis te Assen:

Pagina :

- 23 De heer BATS zegt toe dat het PUP verkeer en vervoer 2008 volgend jaar eerder aan de commissie zal worden voorgelegd dan het PUP verkeer en vervoer 2007 dit jaar aan de commissie is voorgelegd.
- 25 De heer BATS zegt toe dat hij in overleg met de ambtelijke organisatie zal gaan kijken in welke vorm onderzoeken als die naar de veiligheid van de N34 zouden moeten worden verricht en zal hierop op zo kort mogelijke termijn richting de commissie terugkomen.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Omgevingsbeleid

(tot en met vergadering van 9 mei 2007 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	15-03-2006 SC OGB	Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de commissie de cultuurhistorische waardenkaart zal ontvangen en dat zal worden uitgezocht of de cultuurhistorische waardenkaart als uitwerkingsplan van het POP in de commissie dient te worden behandeld.		✓
2.	17-01-2007 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe ook de Notitie reikwijdte en detailniveau aan de commissie zal toesturen.		
3.	17-01-2007 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe het verschil tussen oppervlakte en grondwatergebonden gebieden in het kader van Nature2000 in een brief nader uiteen te zetten.		
4.	14-02-2007 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe de commissie te zullen informeren over het waarom van het neerleggen van het bevoegde gezag bij de gemeente Coevorden inzake de milieuvergunning voor de vuilverbranding in Coevorden.		
5.	01-11-2006 SC OGB	De heer SWIERSTRA zegt toe dat hij de commissie het oordeel van de ruimte over de netwerkanalyse zal sturen.		✓
6.	14-02-2007 SC OGB	Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe dat de commissie van haar een overzicht zal krijgen waar het bedrag van € 90.000,--, dat vorig jaar is uitgetrokken voor de startersregeling voor jonge boeren, aan is besteed.		✓
7.	09-05-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat hij in overleg met de ambtelijke organisatie zal gaan kijken in welke vorm onderzoeken als die naar de veiligheid van de N34 zouden moeten worden verricht en zal hierop op zo kort mogelijke termijn richting de commissie terugkomen.		
		Lange termijn		
1.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe dat het college volgend jaar met een uitvoeringsprogramma zal komen dat aan de ene kant een terugblik op het afgelopen jaar en een vooruitblik op datgene waarmee wordt doorgedaan of wat de provincie nog gaat doen, gekoppeld aan de CO ₂ -winsten en het multipliereffect van het provinciale geld.		✓
2.	12-04-2006	Mevrouw KLIP zal onderzoeken wat nodig is en	Onderzoek in gang	

	SC OGB	hoeveel tijd het kost om van Drenthe een energie-neutrale provincie te maken, afhankelijk van de hoeveelheid tijd die het ambtelijk apparaat in een dergelijke exercitie zal moeten steken.	gezet.	
3.	12-04-2006 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe dat zij de mogelijkheden voor een revolving fund voor particulieren die energiebesparende maatregelen willen nemen, zal onderzoeken.	Onderzoek in gang gezet	
4.	05-12-2006 SC OGB	De heer SWIERSTRA zegt toe, zodra er meer informatie over het totaal van ongevallen op de N34 is, dit aan de staten gezonden zal worden.		√
5.	09-05-2007 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat het PUP verkeer en vervoer 2008 volgend jaar eerder aan de commissie zal worden voorgelegd dan het PUP verkeer en vervoer 2007 dit jaar aan de commissie is voorgelegd.		
		Moties		
1.	15-06-2005 PS	PS verzoeken het college vóór 1 september 2005 aan provinciale staten van Drenthe een actieplan met betrekking tot de positie van Emmen in de Nota Ruimte als in de overwegingen bedoeld ter kennisneming voor te leggen.	Actieprogramma wordt gemaakt. Begin december 2005 in GS.	
2.	14-06-2006 PS	PS dragen het college op af te zien van het voornemen te bezuinigen op de Natuur- en Milieueducatie.		√
3.	14-06-2006 PS	PS draagt het college op de mogelijkheden van een starterslening, of andere gelijksoortige instrumenten, te onderzoeken en daarbij als voorbeeld het plan van de provincie Limburg te betrekken.		√